

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahasto 2021-2027

Nina Helenius

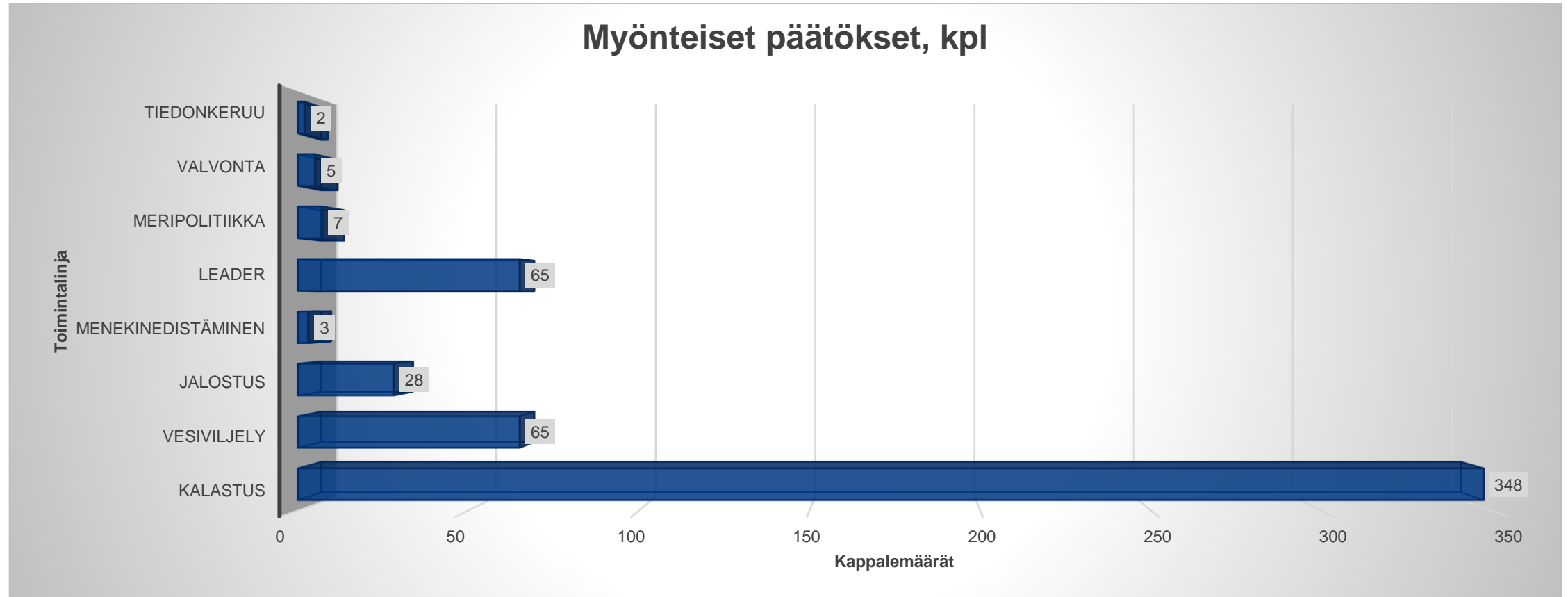
13.5.2024

Rahoituskauden nykytilanne

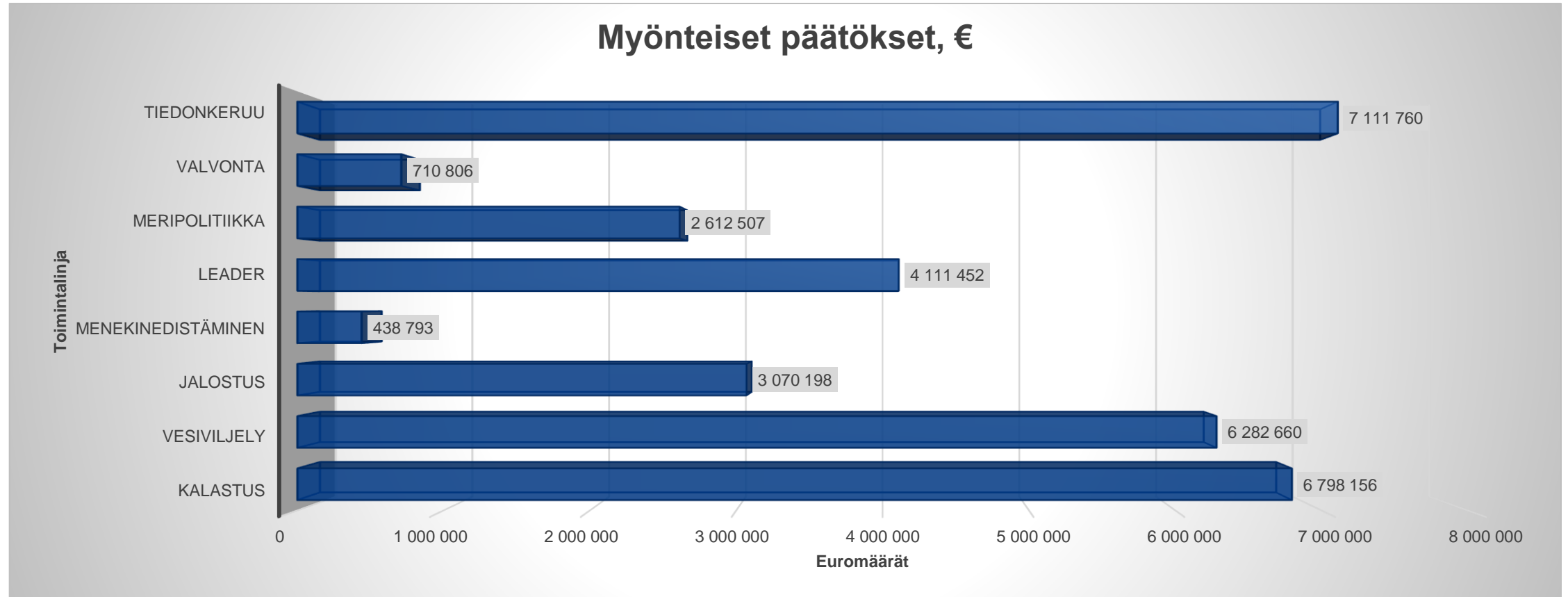
- Kolme ns. KalaELYä: Rannikon kalatalouspalvelut, Järvi-Suomi ja Lapin kalatalouspalvelut.
- EMKVR:lla on iso merkitys taloudellisesti, mutta myös viestin näkökulmasta
 - Toimialan ja toimijoiden tuki ja kannustus
 - Uusia mahdollisuuksia, mm. yritysten kehittämishankkeet
- Haasteet sisäisiä (mm. talous, keski-ikä) ja ulkoisia (mm. kriisit, kiintiöt)

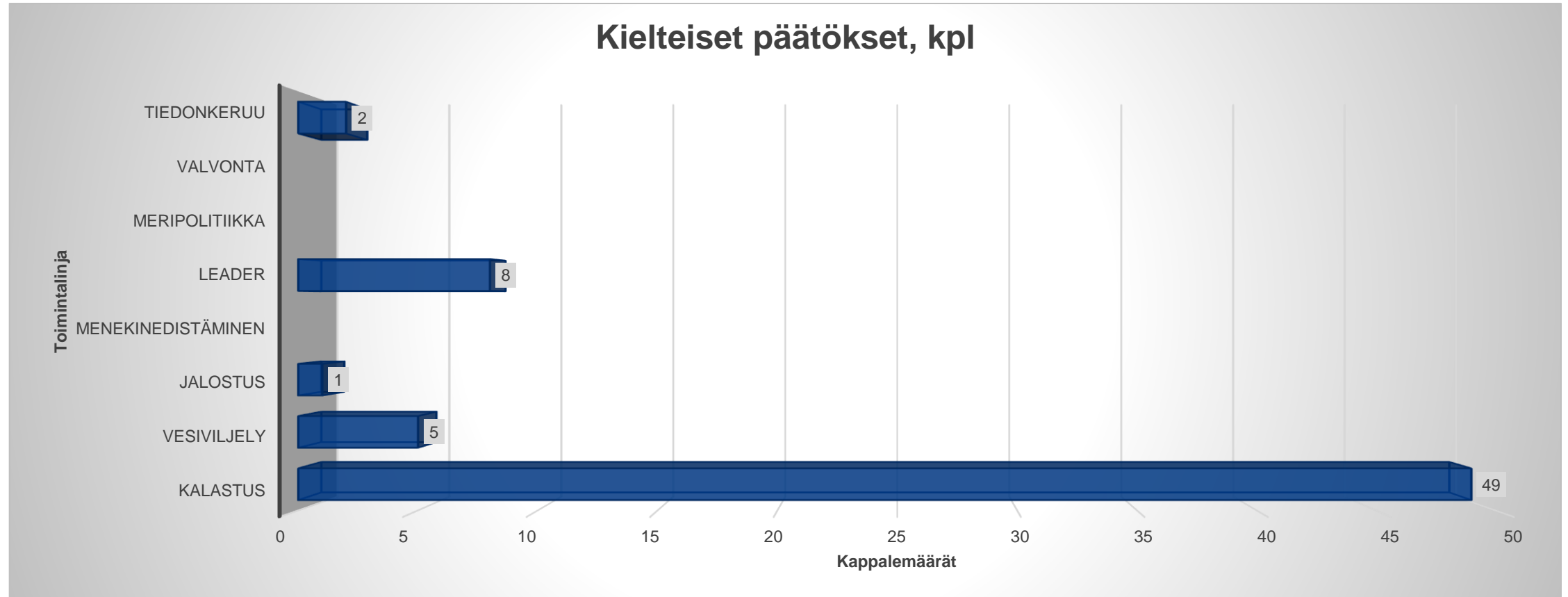
EMKVR, myönteiset päätökset 523 kpl

EMKVR, myönnetty tuki 31 136 331 M€

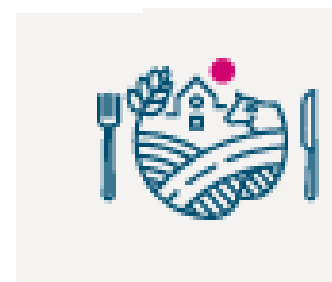

EMKVR, kielteiset päätökset 65 kpl

Rahoituskauden eteneminen

- Yhteistyö
 - Mm. ELYt, MMM, KEHA, Ruokavirasto, Luke.
- Neuvonta, mm.
 - Sähköiset järjestelmät
 - Hanke-edellytykset
- Viestintä ja vuorovaikutus, mm.
 - Kansallinen kalatalousverkosto
 - Ekosysteemin toimijat

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Kiitos! Tack! Thank you!

Nina Helenius

13.5.2024

Ajankohtaista EMKVR-maksatuksesta

KEHA-keskus

EMKVR Seurantakomitean kokous 22.5.2024

KEHA-keskus

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskus

EMKVR-ohjelmakauden tilanne

- Ohjelmakaudella on sidottu määrärahaa 540 hankkeelle n. 33 milj. €.
- Hankkeisiin on tehty maksuspäätöksiä 477 kpl.
 - Vuonna 2023 maksuspäätöksiä 344 kpl.
 - Vuonna 2024 tammi - huhtikuussa maksuspäätöksiä 133 kpl.
- Maksuspäätöksillä tukea on maksettu n. 13,1 milj. €.
- Maksushakemusten käsittelyaika on ollut keskimäärin 11 pv.
 - Yli 90 päivän käsittelyajan ylityksiä ei ole ollut.
- Eniten maksatuksia on tehty Kestävä kalastus ja vesien elollisten luonnonvarojen ennallistaminen ja säilyttäminen –toimintalinjan hankkeille (73%).
- Pääosa maksuspäätöksistä on hyväksytty hakemuksen mukaisesti, 81%. Ennakoita on maksettu lähinnä kalatalousryhmien toimintarahan ennakoina.
- Maa- ja metsätalousministeriön vuoden 2024 EMKVR -tarkastusotannassa on 101 hanketta. Tarkastukset tullaan suorittamaan annetun ohjeistuksen mukaisesti.

Palvelutyytyväisyys

- EMKVR –hanketoteuttajille toteutetaan vuosittain maksatuksen palvelutyytyväisyyskysely.
- Vuoden 2023 palvelutyytyväisyyden arvosana oli 4,48 (asteikko 1-5). Palvelutyytyväisyys on noussut edellisen vuoden mittauksesta (4,36).
- Palvelussa asiakkaat ovat arvostaneet erityisesti palvelun ystävällisyyttä, asiantuntemusta sekä päätöksen perusteluja. Myös maksatuksen tekemisiin tarkastuskäynteihin oltiin tyytyväisiä 4,25 (asteikko 1-5).
- Maksatuspalveluun liittyvässä tiedon saamisessa tärkeä rooli on ELY-keskusten asiantuntijoilla sekä ELY-keskuksen ja KEHAN verkkosivuilla. 64 % vastaajista oli saanut tietoa maksatuspalvelusta ELY-keskusten asiantuntijoilta ja 59% verkkosivuilta.
- Myös KEHAN maksatuksen palveluportaali koettiin hyödylliseksi ja asiointia edistäväksi, vaikkakin tiedon löytämistä portaalissa tulisi vielä parantaa.
- Palvelutyytyväisyyskyselyssä Hyrrä –järjestelmään liittyvissä kysymyksissä asiakkaat olivat tyytyväisiä palvelun käyttöön ja käyttöä koskeviin ohjeistusten selkeyteen, maksatushakemuksen löytämisen helppouteen sekä kokivat, että asiointipalvelun sisäiset täyttöohjeet auttoivat hakemuksen täyttämässä.
- Parannusta toivottiin eri avustuksien tiedon saatavuuteen sekä selkeyttä lomakkeisiin ja Hyrrään.

Parannuksia

- Tiedottamisveloitteen noudattaminen hankkeissa edellyttää edelleen aktiivista muistuttamista ja tiedottamista hanketoteuttajille. Pelkkä maininta tukipäätöksessä ei riitä.
- Yksinkertaistettujen kustannusmallien käyttöönotto helpottaa hankkeiden hallinnointia sekä maksatusta.
- Selkeät tukipäätökset, joissa on riittävän yksityiskohtaiset tiedot mm. hyväksyttävistä kustannuksista, erityisehdoista, maksatuksen hakemisesta sekä maksatuksessa tarvittavista liitteistä.
 - tukipäätöksen ehdoissa on maininta, koska kustannuksen katsotaan syntyvän.
 - kustannusten kohtuullisuus selvitetään jo tukea myönnettäessä ja vain poikkeustapauksissa se jätetään maksatuksen yhteyteen.

Kehitettävää

- Tarkastusosion valmistuminen Hyrrään mahdollistaen tarkastusraporttien ajon.
- Korjaavan päätöksen valmistuminen Hyrrään helpottaa maksatuspäätösten käsittelyä koko hankekaudella.
- Takaisinperintöosion valmistuminen Hyrrään mahdollistaa takaisinperintöjen seurannan ja takaisinperintöjen palauttamisen määrärahaan.

Odotuksia tuleville vuosille

- Jatketaan hyvää ja rakentavaa yhteistyötä MMM:n ja ELY-keskusten sekä myös muiden sidosryhmien kanssa, mm. Ruokavirasto ja kalatalousryhmät.
- Säilytetään aikaan saatu hyvä palvelu, nopea käsittelyaika sekä tuotetaan jatkossakin laadukkaita palveluita.
- Ylläpidetään ja kehitetään Hyrrä –järjestelmää. Järjestelmä on helpottanut asiakkaiden asiointia sekä hakemusten käsittelyä ja päätöksentekoa.
- Kehitetään palvelukanavia, mm. palveluportaalia, parantamaan asiakkaiden palvelua entisestään.

EMKVR-maksatuksista vastaava henkilöstö

- Maksatusjohtaja Pauliina Smolander
- Ryhmäpäällikkö Anette Mäkelä
- Johtava maksatusasiantuntija Marjut Immonen
- Tiiminvetäjä (virtuaalinen kielitiimi) Heidi Nieminen
- Maksatusasiantuntijat
 - Kati Niemilä
 - Heikki Hirvonen
 - Anita Rekola
 - Kirsi Himberg
 - Mirja Juusola

Kiitos
mielenkiinnosta!

Suomen EMKVR-ohjelma 2021-2027 - hallintoviranomaisen katsaus

Minna Uusimäki
Maa- ja metsätalousministeriö

Tilannekatsaus

- Kansallinen lainsäädäntö voimassa, mukaan lukien EMKVR-lain muutos (tarkastusviranomaistehtävät siirretty 1.1.2024)
- Tasavallan presidentin asetus EMKVR:n hallintoviranomaistehtävistä Ahvenanmaan maakunnan alueella voimaan 1.10.2023
- Määräaikaiset hakumenettelyt käynnissä 3 kertaa vuodessa päivitettävän hakusuunnitelman mukaisesti. Jatkuvassa haussa investointitoimet, meripolitiikka sekä yritysten kehittämishankkeet. Määräaikaisessa haussa ovat olleet mm. yleishyödylliset TKI-hankkeet, kalasatamat. Määräaikainen haku tulossa hyljekorvauksiin ja menekinedistämiseen.
- Hyrrä-tietojärjestelmä toiminnassa. Päätöksenteko ja maksatukset käynnissä.

Tilannekatsaus

- Henkilöstöresurssit tällä hetkellä täysilukuiset
- Ohjelma on osin käynnistynyt hitaasti
 - voidaan jäädä tulosindikaattoreita koskevista tavoitteista (setelimalli, hyljekorvaukset?)
- Hallitusohjelman säästövaatimus 2,0 milj. €
 - kohdistettu talousarviossa kansalliseen vastinrahaan, mutta saattaa olla mahdollista kompensoida muun julkisen (kuntarahoitus) avulla. Tällöin ei olisi tarvetta muuttaa Suomen ohjelmaa.
- Indikaattoritietoihin liittyvät ongelmat
 - Osa saatu ratkaistua, mutta vielä tehtävää

Vuonna 2024 toteutettavia toimia

- **Lainsäädäntötoimenpiteet**

- EMKVR-asetuksen muuttaminen (hyljesietopalkkio ja muutetut tukiprosentit), voimaan toukokuussa
- Rahoitusvälineiden käyttöönotto: vaatii EMKVR-lain ja -asetuksen muutoksen, valmistelu käynnistyy syksyllä
- Tasavallan presidentin asetuksen muuttaminen (tarkastusviranomaisen tehtävien siirto)

- **Suomen EMKVR-ohjelman muutos**

- Tarkastusviranomaisen tehtävien siirto

- **Hallinto- ja valvontajärjestelmän kuvauksen päivitys**

- Tarkastusviranomaisen siirto
- Päivitetty petostentorjuntasuunnitelma
- Hallinnollisten varmennusten riskinarviointi ja otanta

Vuonna 2024 toteutettavia toimia

- **Sähköisen asiointi- ja päätöksentekojärjestelmän kehitystyö**

- Tarkastus- ja takaisinperintäosiot
- Ahvenanmaan päätös- ja maksuprosessit
- Rahoitusvälineet

- **Tiedonkeruun kertakorvausmalli**

- Perustuu tulosten tai suoritteiden perusteella tehtäviin maksuihin: Tiedonkeruun vuosiraportti
- Rahoituspäätöksen on perustuttava oikeudenmukaiseen, tasapuoliseen ja todennettavaan laskentamenetelmään: Tuensaajien todennetut aiemmat tiedot

Vuonna 2024 toteutettavia toimia

Setelimallit (alustava suunnitelma)

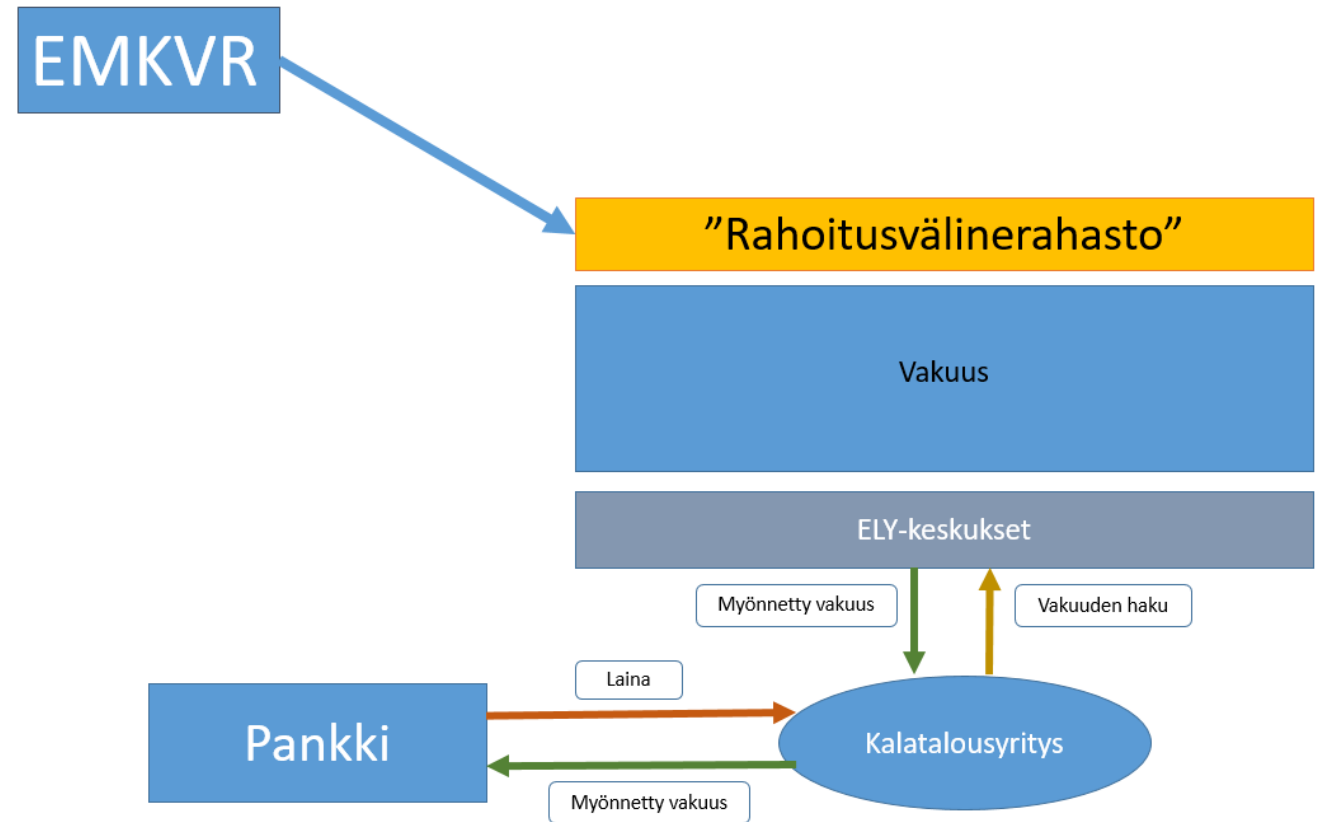
- **Innovaatioseteli** tuki 75%, enintään 4 500 euroa/hanke
 - Kalastus, vesiviljely- ja jalostusyriyksille asiantuntijapalvelujen hankintaan, esim. tuotteiden/palvelujen/prosessien kehittämiseen ja tiedonhankintaan
- **Aloittavan kalastajan setelimallit** tuki 75%, max 6000 ja 3000 euroa
 - Esim. kaupallisen kalastuksen kokeiluun (kalastusvälineiden ja veneen tai muun kaluston vuokraamiseen kokeilujakson ajaksi)
- **Kunnostuseteli** tuki 80%, max 8 000 euroa
 - Yleishyödyllisille toimijoille, esim. järjestöt, säätiöt, yhdistykset ja kunnat asiantuntijapalvelujen hankintaan: esim. kunnostussuunnitelmien laadinta, kalataloudellinen kunnostus

Vuonna 2024 toteutettavia toimia

Rahoitusvälineet - Vakuusinstrumentti

- Kalatalousyritys hakee lainalle vakuutta (takausta) Hyrrästä ja liittää vaadittavat tiedot
→ ELY tekee päätöksen näiden perusteella
- Vakuuden saatua yritys hakee lainaa pankista
- Lainsäädännölliset tarpeet – vaatii todennäköisesti EMKVR-lain ja asetuksen muuttamisen.
- Virossa käyty tutustumassa heidän EMKR/EMKVR kalatalouden rahoitusvälineisiin sekä järjestelmään.

Strategisesti tärkeät toimet

- Yleisasetuksen määritelmä:
'strategisesti tärkeällä toimella' toimea, joka on merkittävä ohjelman tavoitteiden saavuttamisen kannalta ja johon sovelletaan erityisiä seuranta- ja viestintätoimenpiteitä;
- Suomen EMKVR-ohjelmassa kalatalouden innovaatio-ohjelmat tunnistettu strategisesti tärkeiksi toimiksi.
- Innovaatio-ohjelmia rahoitettu 5 kpl:
 - Kalastuksen kehittämisohjelma (1,3 milj.euroa vuosille 2023-2026)
 - Vesiviljelyn kehittämisohjelma (1,8 milj. euroa vuosille 2023-2026)
 - Kalatalouden ympäristöohjelma (750 000 euroa vuosille 2023–2026)
 - Blue products 3.0 – Uusien tuotteiden kehittämisohjelma (1,3 milj.euroa vuosille 2023-2026)
 - Kalan markkinoinnin ja laadun kehittämisohjelma (242 000 euroa ajalle 2.6.2023-31.5.2024)
- Toiminta lähtenyt käyntiin, pidetty varojen käyttösuunnitelmaa ja ohjausryhmätyöskentelyä koskevat koulutukset

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

EMKVR:n Suomen toimintaohjelman 2021-2027 meripolitiikan toimintalinjan tilannekatsaus

Susanna Perko
Valtioneuvoston kanslia

EMKVR seurantakomitean kokous 22.5.2024

Monivuotinen käyttösuunnitelma 2021-2025

- Ensimmäisestä käyttösuunnitelmasta vuosille 2023-2025 tehtiin päätös 4.4. 2023
- Rahaston toimintakausi 2021-2027 on meripolitiikan rahoituksen osalta jaettu kahteen käyttösuunnitelmaan
- Toimintakauden jälkimmäiselle puoliskolle 2026-2027 laaditaan erillinen käyttösuunnitelma
- Molemmat käyttösuunnitelmat koskevat Manner-Suomea. Ahvenanmaa vastaa sen hallinnoiman meripolitiikkarahoituksen kohdentamisesta itsenäisesti itsehallintolain mukaisesti
- Käyttösuunnitelma on laadittu laajapohjaisesti meriasioita käsittelevien ministeriöiden edustajien muodostamassa ohjausryhmässä

Monivuotinen käyttösuunnitelma- meriosaaminen

- Varoja kohdennetaan seuraaviin meriosaamisen teemoihin, joilla lisätään tietoa tai tiedon hyödyntämistä meriympäristön tilaa koskevan osaamisen parantamiseksi:
- Merten aluesuunnittelun tukeminen
- Luonto- ja lintudirektiivien mukaisten seurantojen, alueiden nimeämisen ja hallinnoinnin vaatimusten täyttäminen
- Osa-alueessa voidaan rahoittaa ilman hakumenettelyä erityisosaamista vaativia hankkeita ja laadultaan sensitiivisiä tai kansallisen turvallisuuden kannalta erityishuomiota vaativaa tietoa, kuten meren syvyys- ja pohjatyypitietoja tai hydrofonitietoa
- Merten aluesuunnittelussa voidaan rahoittaa ilman hakumenettelyä hankkeita, joissa tuensaajana on maakuntaliitto, koska merialuesuunnittelu on Suomessa rannikon maakuntaliittojen tehtävä

Monivuotinen käyttösuunnitelma- merialueiden valvonta

- Merialueiden valvonnan osalta varoja kohdistetaan teemoihin, jotka edistävät yhteisen tietojenvaihtoympäristön (CISE) tavoitteiden saavuttamista. Tähän sisältyvät valvontatiedon keräämiseen, analysointiin, jakamiseen ja tietojärjestelmien kehittämiseen liittyvät toimet.
- Rahoitettaviin kohteisiin lukeutuvat uusien CISE-rajapintojen kehittäminen viranomaisten tietojärjestelmiin, Suomen CISE palvelinympäristön kehittäminen, sekä uusien merialueiden valvontaan liittyvien operatiivisten palveluiden kehittäminen ja niiden käyttöönottoon liittyvät toimet.
- Merialueiden valvonta lukeutuu Rajavartiolaitoksen tehtäviin. Merialueiden valvonnan kehittämiseksi voidaan rahoittaa ilman hakumenettelyä hankkeita, joissa tuensaajina ovat merialueiden valvontaan osallistuvat viranomaistoimijat.

Monivuotinen käyttösuunnitelma-rannikkovartiostoyhteistyö

- Rannikkovartiostoyhteistyön osalta varoja kohdistetaan toimiin, jotka edistävät rannikkovartiostotoimintoja suorittavien kansallisten viranomaisten yhteistoimintaa ja kehittävät tehtäviin liittyviä suorituskykyjä sekä osallistumista rannikkovartiostotoimintoihin liittyvään eurooppalaiseen rannikkovartiostotoimintojen suorituskykyjen kehittämistyöhön ja operatiiviseen toimintaan.
- Rahoitettavat teemat liittyvät meripelastuksen kehittämiseen, meriturvallisuuden ja –onnettomuuksien hallintaan, ympäristövahinkojen valvontaan ja torjuntaan sekä niissä käytettävään kalustoon ja välineistöön.
- Rannikkovartiostoyhteistyö lukeutuu Rajavartiolaitoksen tehtäviin. Rannikkovartiostoyhteistyön kehittämiseksi voidaan rahoittaa ilman hakumenettelyä hankkeita, joissa tuensaajat vastaavat tai osallistuvat rannikkovartiostotoimintojen toteuttamiseen Suomessa.

Monivuotinen käyttösuunnitelma- meripolitiikan toimenpiteiden rahoitussuunnitelma vuosina 2023-2025

- EMKVR:n Suomen toimintaohjelmassa meripolitiikan toimenpiteisiin on varattu yhteensä 4 987 000 €, josta Manner-Suomen osuus on 4,5 M€.
- Kokonaisvaroista kohdistetaan vuosille 2023-2025 yhteensä 2,7 M€ (60% kokonaisrahoituksesta),
- Toisen jakson käyttösuunnitelmaa varten jää näin ollen 1,8 M€ sekä mahdolliset ensimmäiseltä rahoitusjaksolta käyttämättä jääneet varat.

Hankkeet 5/24

Teemat - hankkeet	Meripolitiikan painopiste	ELY:n tukipäätös	Varattu rahoitus	Rahoitus 2023	Rahoitus 2024	Rahoitus 2025	Rahoitus 2026	Rahoitus 2027	Rahoitus 2028	Rahoitus yhteensä
MERIVALVONTA-1: Rajavartiolaitos - Suomen NACFG-puheenjohtajakauden toimeenpano ja rannikkovartiolyhteistyön kehittäminen	Merivalvonta	ELY:n päätös 231797, 9.8.2023 (176 000 €) Muutospäätös 231797 12.2.2024 (150.000 €) Hanke päättyi 31.12.2023	150 000,00	-	57 029,49	-	-	-	-	57 029,49
MERIVALVONTA-2: Rajavartiolaitos - Kansainvälisen meritilannekuvan kehittäminen	Merivalvonta	ELY:n päätös 270686, 20.2.2024 (1 200 000 €) Hanke päättyi 31.12.2025	1 200 000,00	-	1 200 000,00	-	-	-	-	1 200 000,00
SUUNNITTELU-1: Varsinais-Suomen liitto ry - MSP-EPG Euroopan vihreän kehityksen ohjelma	Merialue-suunnittelu	ELY:n päätös 244308, 28.6.2023 (572 352 €) Hanke päättyi 31.12.2025	572 352,00	572 352,00	-	-	-	-	-	572 352,00
MERIOSAAMINEN-1: Turun AMK Oy - Itämeren pyöriäispopulaation kanta-arvio ja esiintymiskuva (SAMBAH)	Meriosaaminen	ELY:n päätös 265209, 22.1.2024 (230 000 €) Hanke päättyi 31.12.2025	230 000,00	-	230 000,00	-	-	-	-	230 000,00
MERIOSAAMINEN-2: Syke - Luontodirektiivin tietokokonaisuudet Itämeriportaaliassa (LUOTI)	Meriosaaminen	ELY:n päätös 262576, 9.1.2024 (230 000 €) Hanke päättyi 31.12.2025	230 000,00	-	230 000,00	-	-	-	-	230 000,00
MERIOSAAMINEN-3: Syke - Ennallistamistoimenpiteiden alueellinen kohdentaminen Suomen merialueilla (ENSUMER)	Meriosaaminen	ELY:n päätös 274764, 10.4.2024 (121 625 €) Hanke päättyi 31.12.2025	121 625,00	-	34 132,00	-	-	-	-	34 132,00
MERIOSAAMINEN-4: Syke - Satelliittitiedon hyödyntäminen EMKVR-asetuksen meripolitiikan tavoitteiden saavuttamiseksi	Meriosaaminen	ELY:n päätös 280182, 8.3.2024 (196 023 €) Hanke päättyi 31.12.2025	196 023,00	-	196 023,00	-	-	-	-	196 023,00
Varattu yhteensä			2 700 000,00	572 352,00	1 947 184,49	0,00	0,00	0,00	0,00	2 519 536,49
Rahoituskehys			4 500 000,00	2 700 000,00	0,00	0,00	1 800 000,00	0,00	0,00	4 500 000,00
Varoja jäljellä				2 127 648,00	180 463,51	180 463,51	1 980 463,51	1 980 463,51	1 980 463,51	1 980 463,51

Tulevat toimet

- Hankkeiden toimeenpanon seuraaminen
- Vuosien 2025-2026 käyttösuunnitelman laatiminen keväällä 2025

Suomen EMKVR-ohjelman arviointi- ja ennakointituloksia

Kaija Saarni, Jari Setälä, Anssi Ahvonen, Pia Lindberg, Jari Niukko, Jari Raitaniemi ja Pekka Salmi

Luonnonvarakeskus

EMKVR:n seurantakomitean kokous

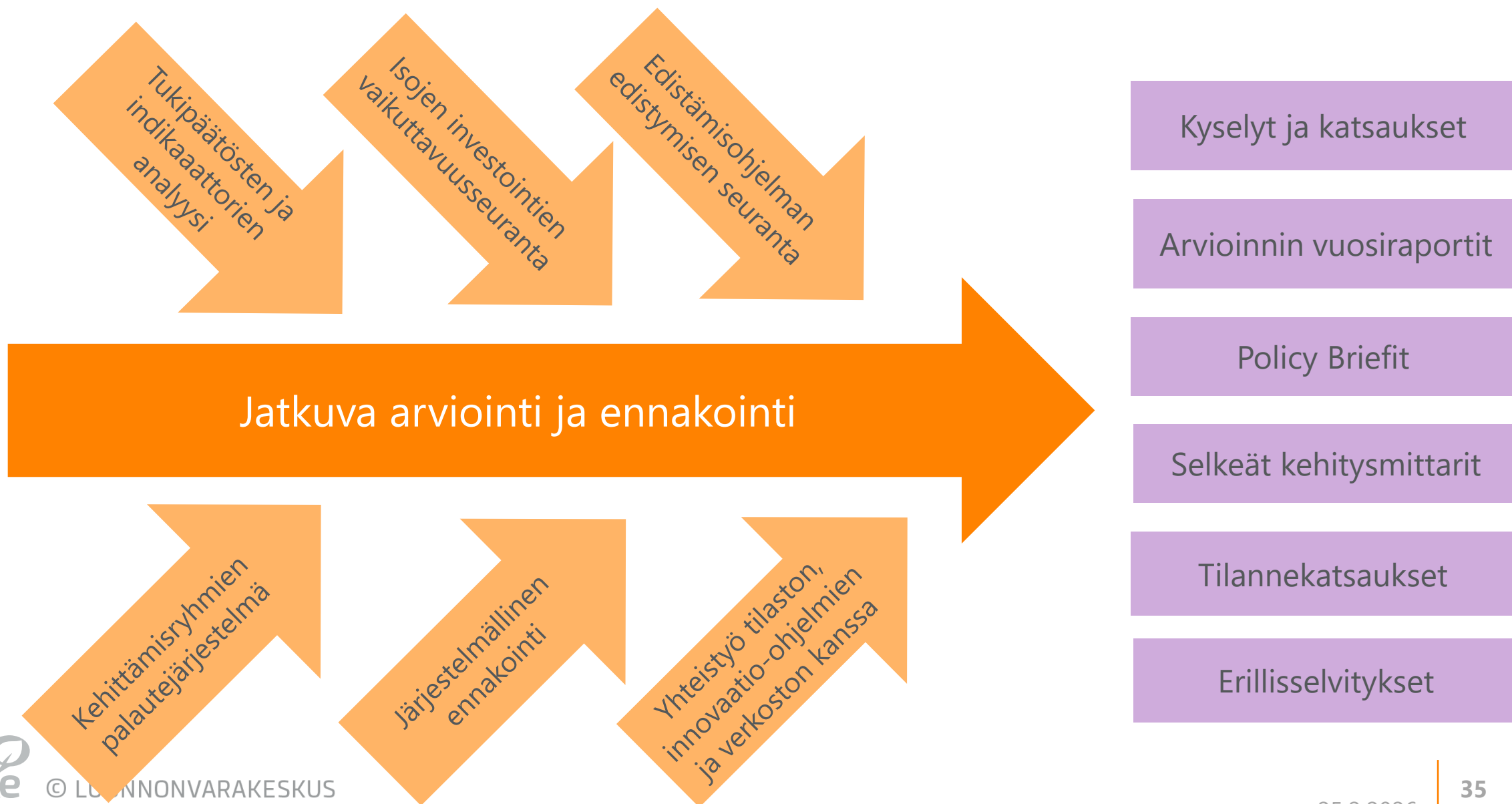
22.5.2024

Esityksen sisältö

1. Ennakointi ja arviointi EMKVR-kaudella
2. Kalatalouden toimintaympäristössä ja toimialoilla tapahtuneet muutokset
3. EMKVR-ohjelman toteutumisen arviointi
4. Edistämishjelman ja vesiviljelystrategian toteutumisen seuranta
5. Tulevaisuuden näkymät ja ennakointi
6. Kehittämiskohteet

1. Ennakointi ja arviointi EMKVR-kaudella

Ennakointi ja arviointi EMKVR-kaudella

2. Kalatalouden toimintaympäristössä ja toimialalla tapahtuneet muutokset

Kansainväliset kriisit kurittaneet Suomen taloutta

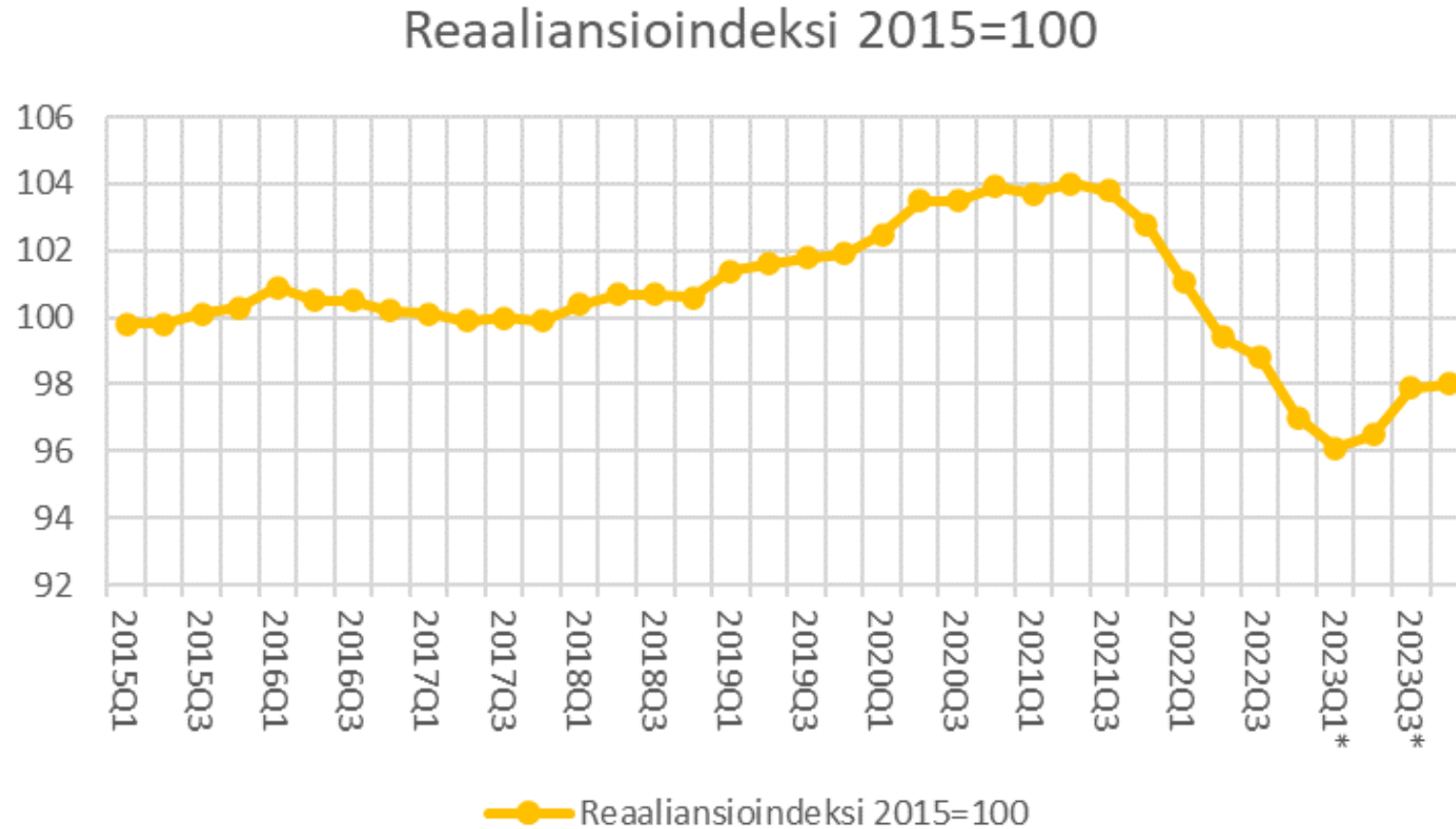
Koronaepidemia 2020-2021

- Poikkeuksellisia yhteiskunnallisia ja taloudellisia vaikutuksia
- Voimakas velkaantuminen

Ukrainan sota 2022-

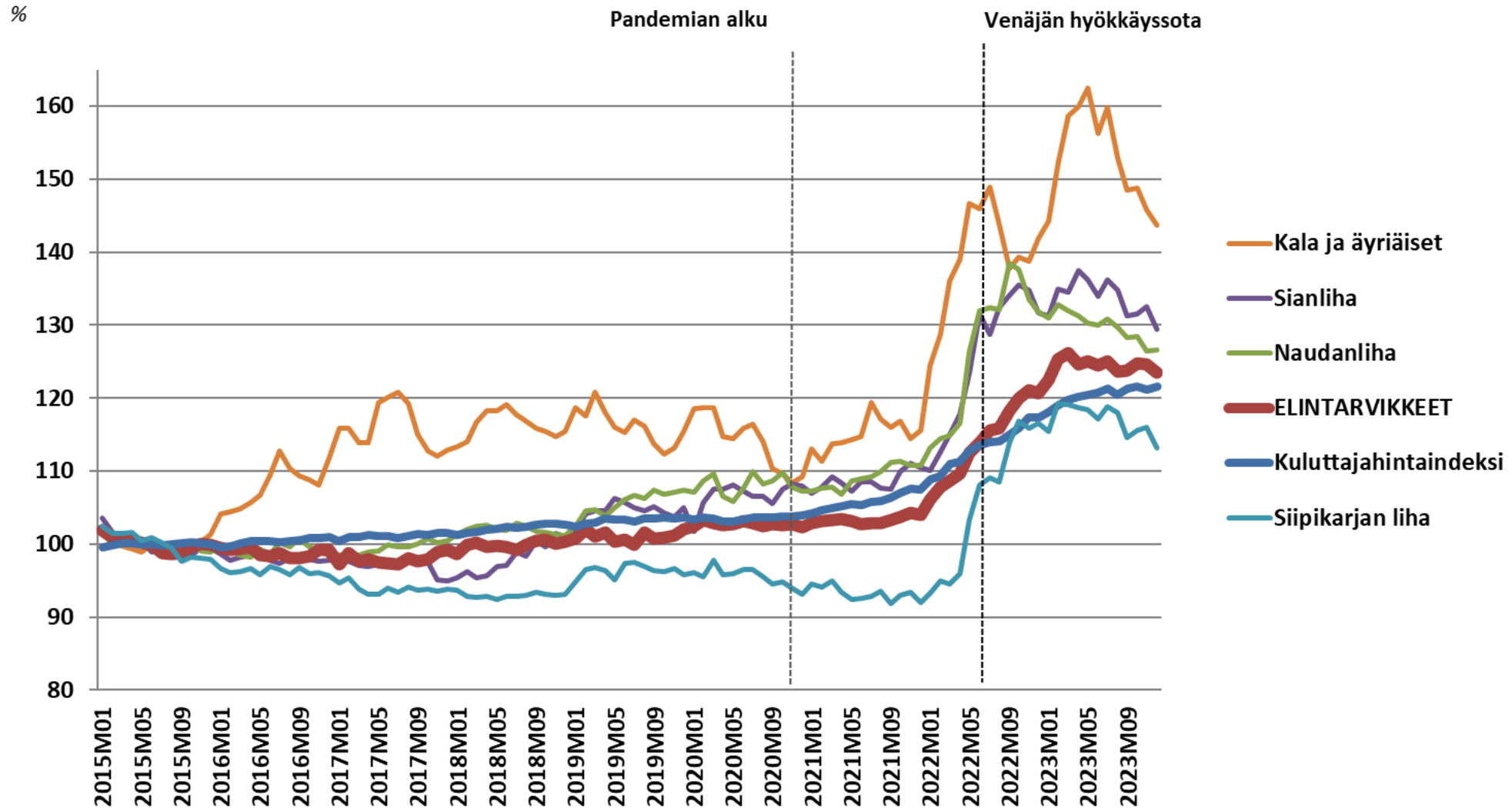
- Energia- ja elintarvikekustannusten raju nousu
- Kasvanut epävarmuus ja vaikea ennakoitavuus

Suomalaisten ostovoima on merkittävästi heikentynyt

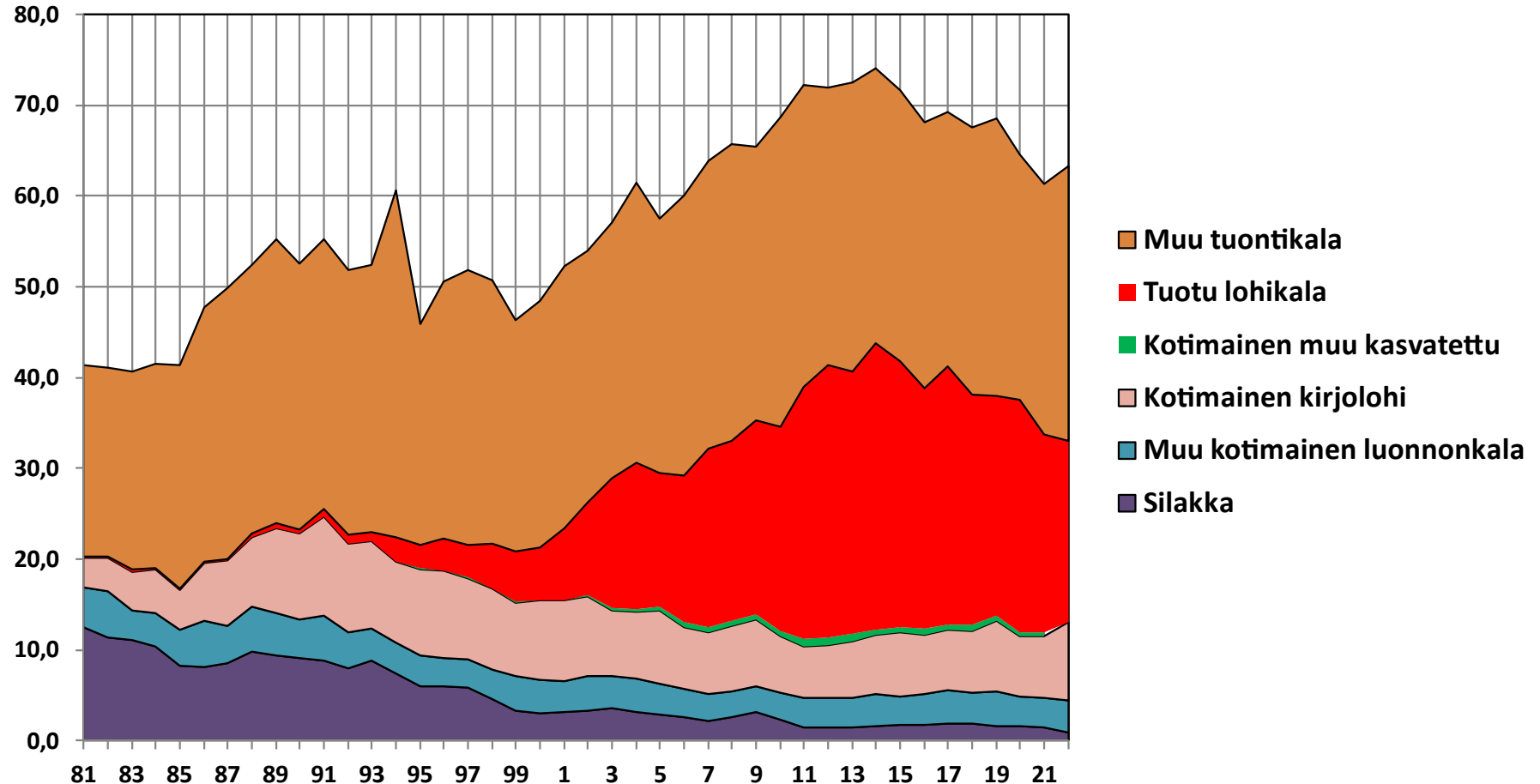
Voimakas elinkustannusten nousu (inflaatio) söi kuluttajan ostovoimaa

Kalan hintakilpailukyky elintarvikemarkkinoilla heikko

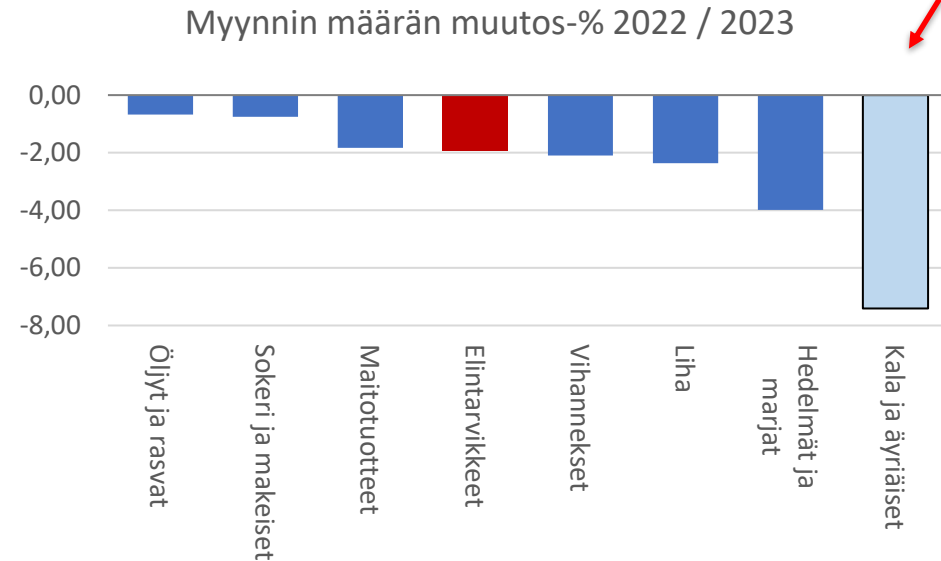
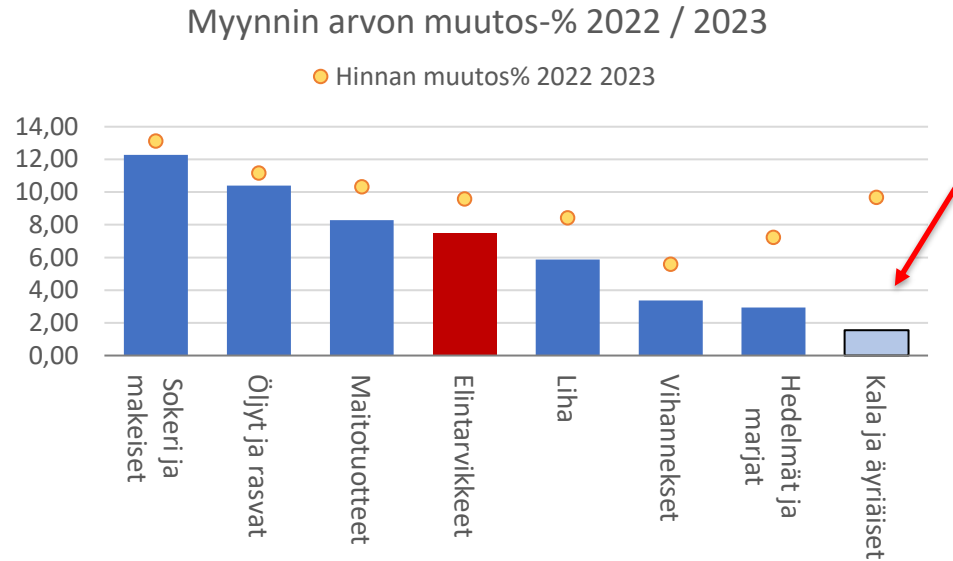
Kalan kotimarkkinakysyntä vähentynyt

Miljoonaa kiloa fileepainona

**Kotimaisen kalan osuus markkinoilla hieman kasvanut
Kalastettu noin 7 % ja kasvatettu runsas 14 % vuonna 2022**

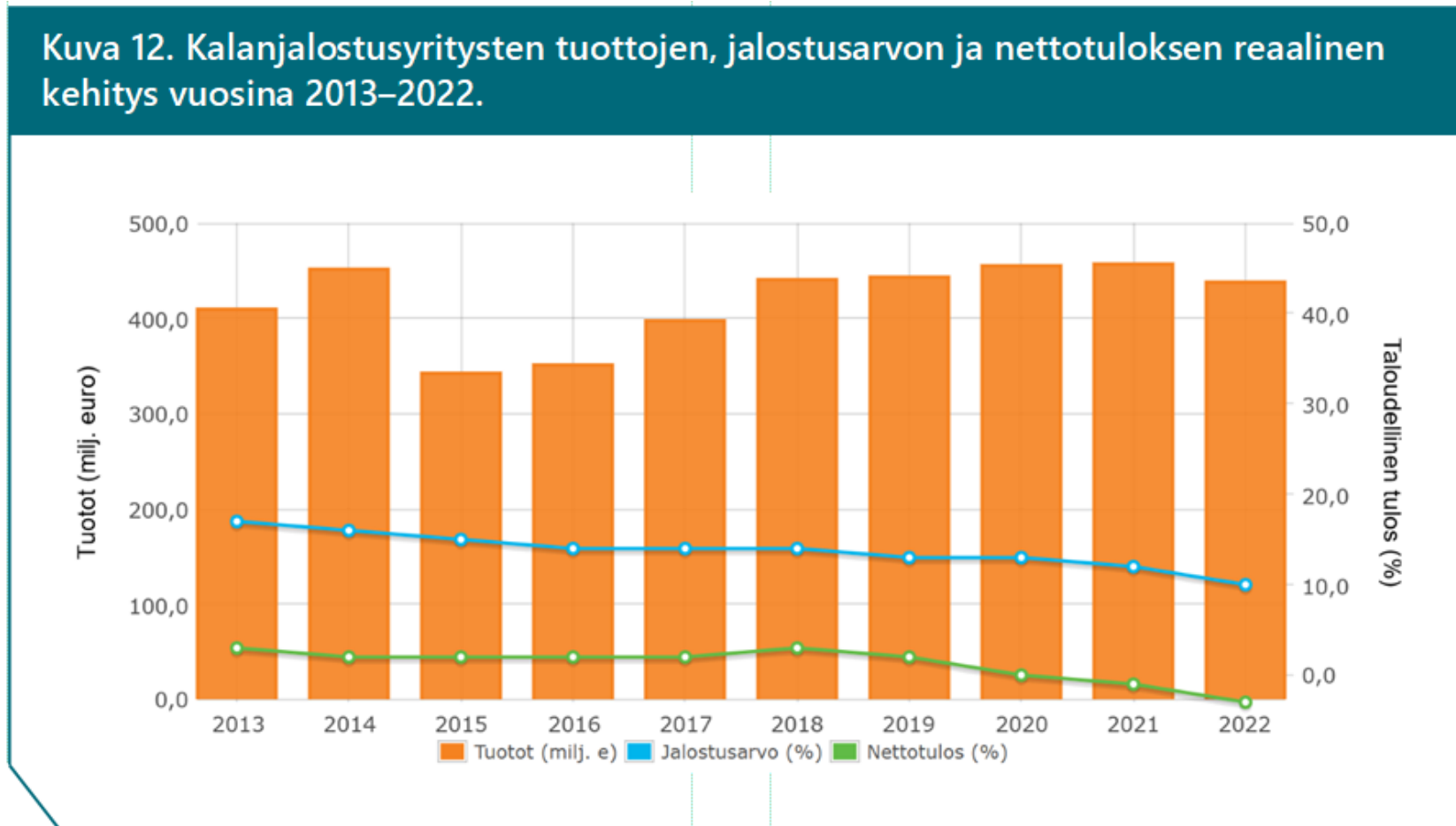
Elintarvikkeiden hinnan nousu heikensi myyntiä 2023

- Vuonna 2023 elintarvikkeiden hinnan nousu oli yleistä inflaatiokehitystä nopeampaa.
- Myynnin arvo kasvoi kaikissa elintarvikekaupan pääluokissa.
- Hintojen nousu ylläpiti myynnin arvon kasvua
- Kalat ja äyriäiset-tuoteryhmän myynnin arvo kasvoi 1,6 prosenttia

- Elintarvikkeiden myynnin määrä laski keskimäärin 2 prosenttia.
- Myyntimäärä laski eniten kalat ja äyriäiset (-7,4%) -tuoteryhmässä.

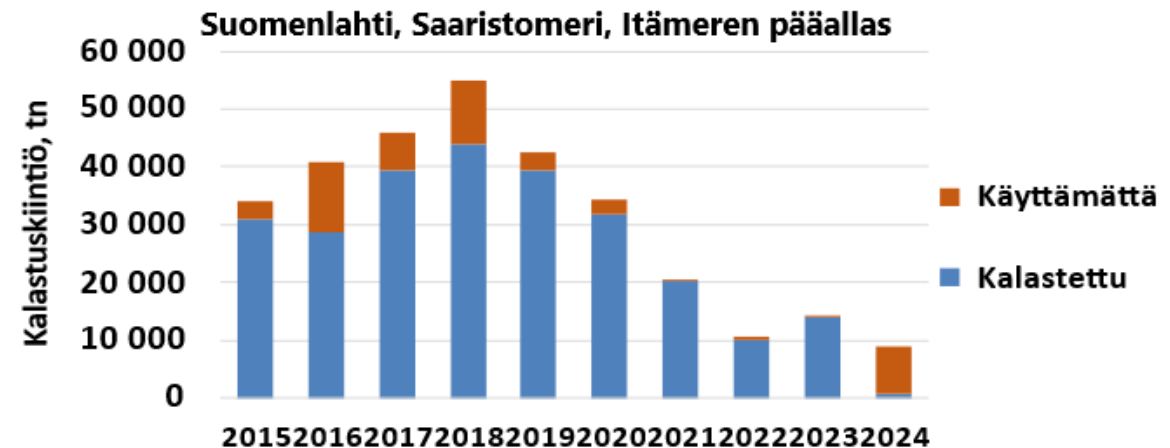
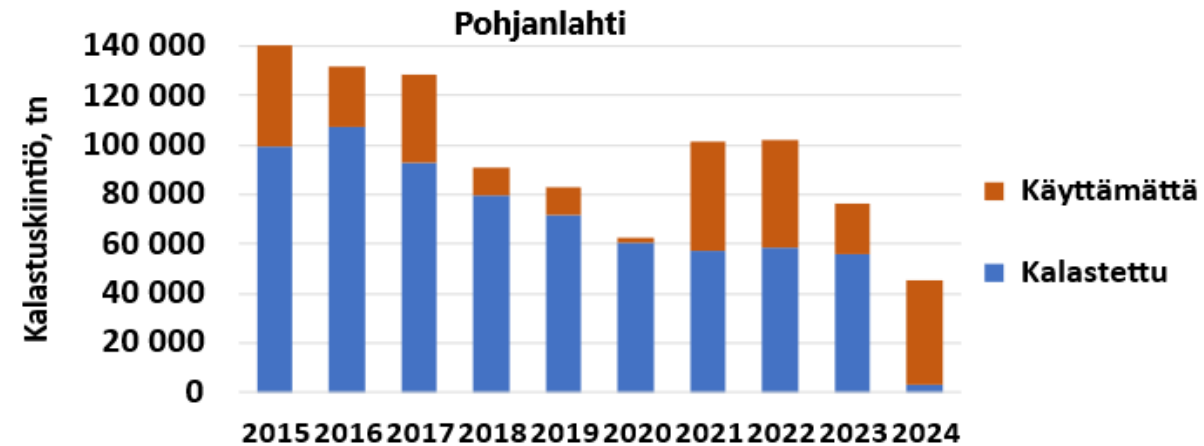
Kalayritysten kannattavuus koetuksella

**Kustannusten nousu ja kalan kysynnän lasku kuritti jalostusteollisuutta
Polttoainekustannusten kaksinkertaistuminen vei isot troolarit tappiolle
Vuonna 2023 lopulla jalostuksessa käännettä parempaan suuntaan**

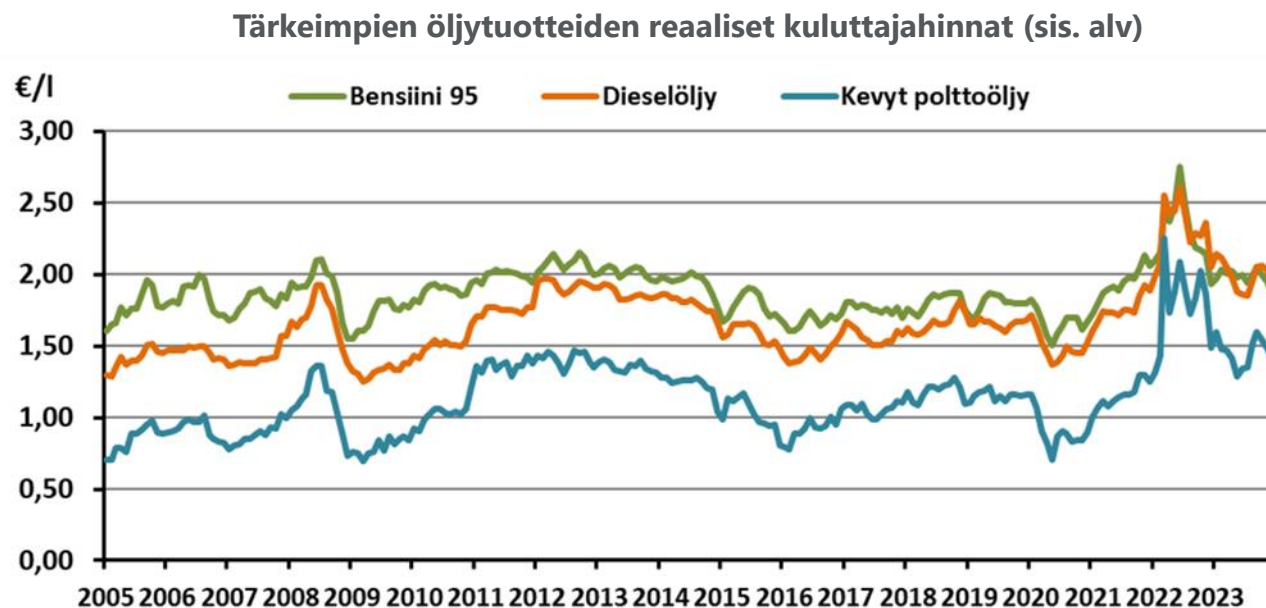
Kiintiöpolitiikan hullunmylly

- Pohjanlahdella iso silakka laihtui 2021 ja 2022
- Vuonna 2023 ja 2024 tilanne normalisoitunut
- Syksyllä 2023 komissio ehdotti Pohjanlahden silakan kalastuksen kieltämistä ja Itämeren pääaltaan silakan kalastuksen merkittävää rajoittamista ICESin suosituksesta poiketen
- Lopullinen päätös noudatti ICESin neuvonantoa tietyin kansallisin kevätkalastusrajoituksin

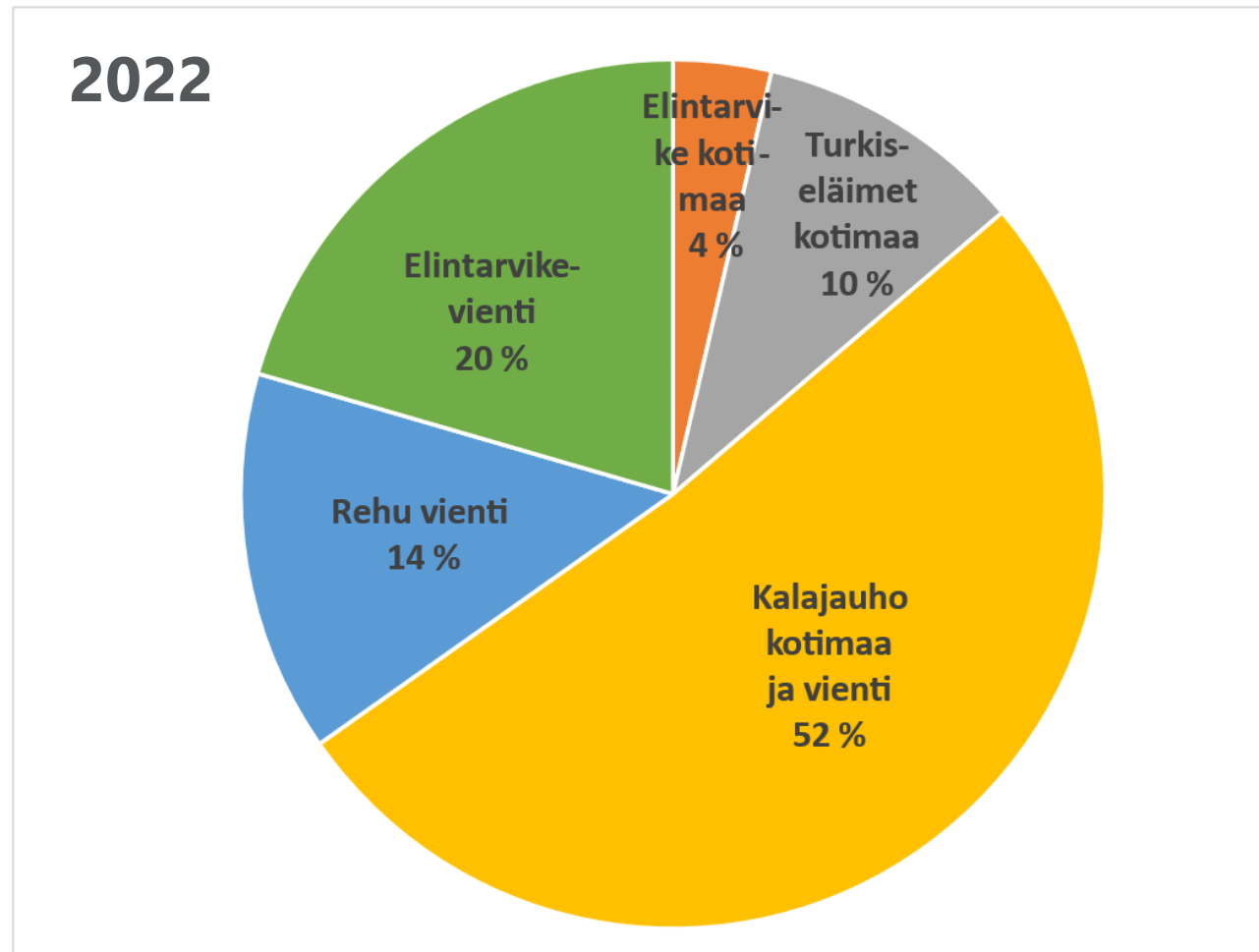

Avomeripyynnissä paljon epävarmuuksia

- Silakkakantojen tilan kehitys ja kiintiöpolitiikan kehitys
- Merituulivoima-alueita tärkeille silakan pyynti- ja kutualueille
- Ruotsi suunnittelee kalastuksen kieltoalueita
- Merellisten suojelualueiden laajeneminen
- Kiristyvät säännökset: Kalojen punnitukset, energiasiirtymä, kevättrauhitus
- Vanheneva laivasto
- Korkeat kustannukset
- Kotimarkkinoiden laskeva kysyntä

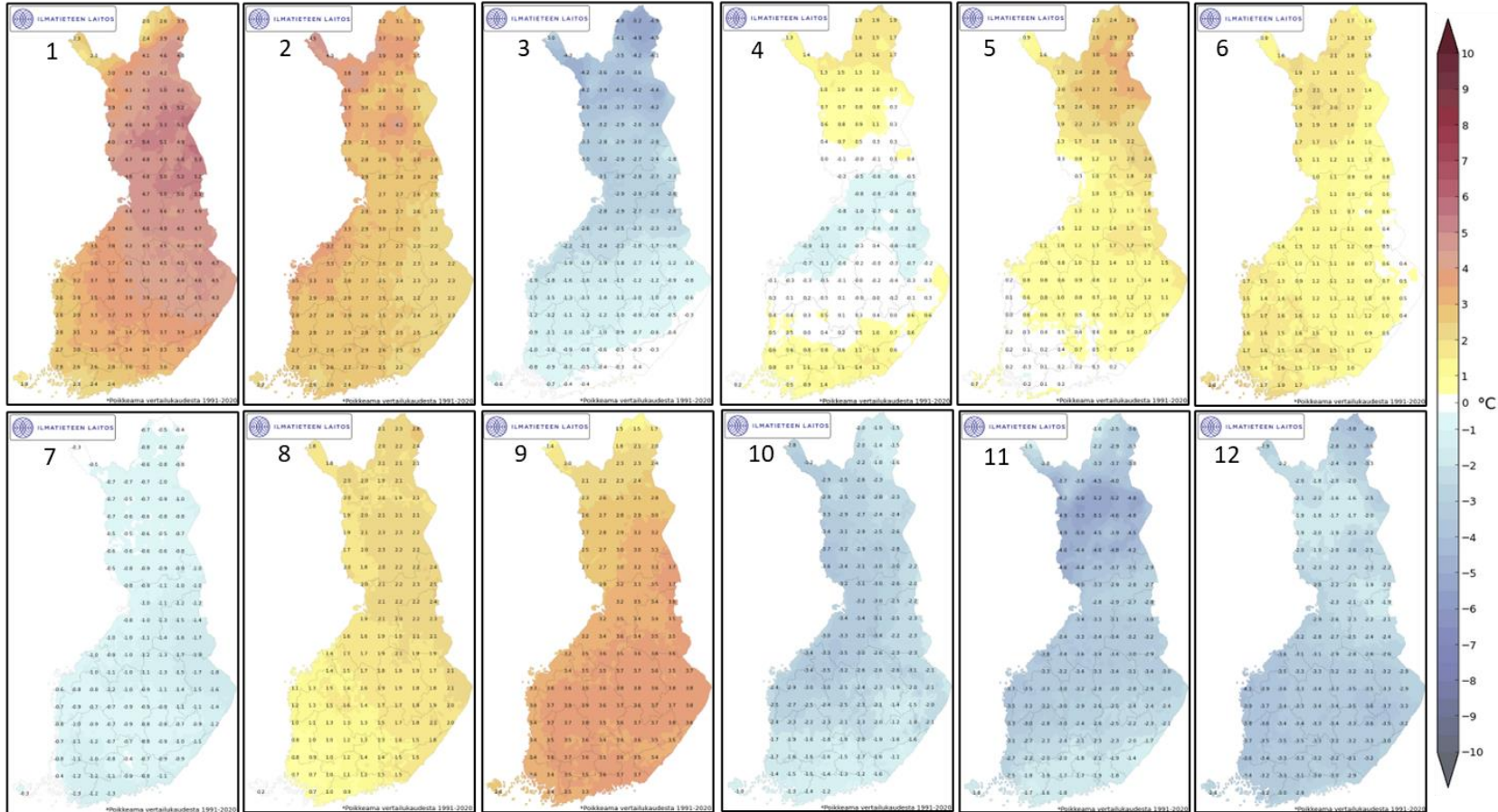
Silakkamarkkinat kansainvälistyneet

**Silakan hinta määräytyy pääosin kansainvälisillä markkinoilla
Pääosa suoraan tai epäsuoraan elintarvikeketjuun**

Hyvin lämmin alkutalvi ja –syksy, kylmä loppuvuosi

Vuoden 2023 keskilämpötilan poikkeama vertailukaudesta 1991-2020

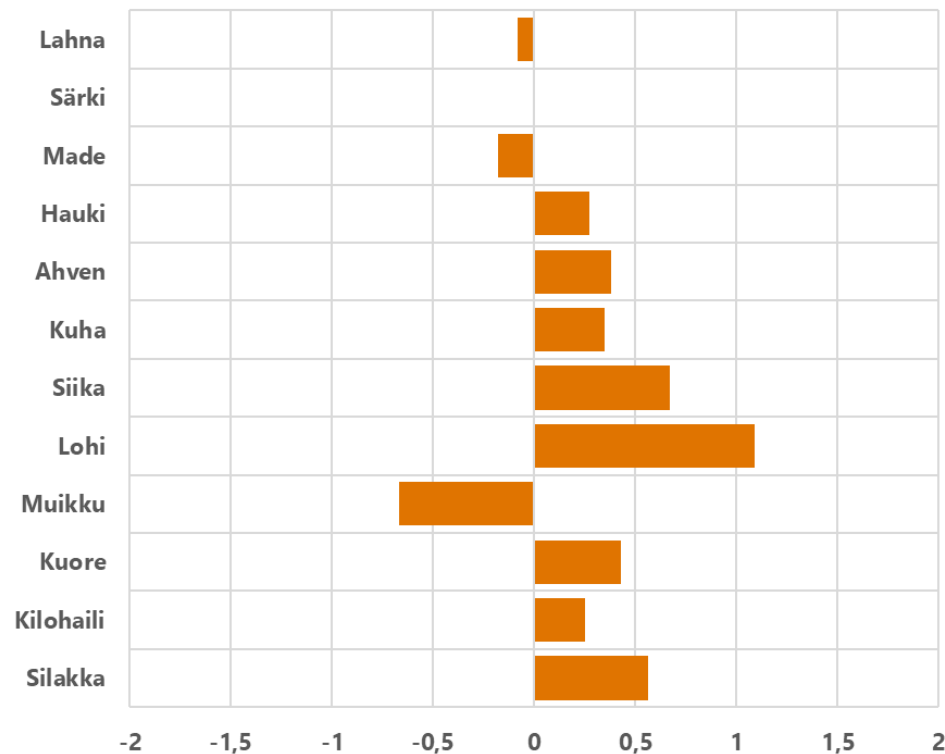

Lähteet: Ilmatieteen laitos

Olosuhdekyselyn keskeiset havainnot - merialueen kalastus

- Silakka- ja osittain kilohailikannat arvioitiin vahvistuneiksi. Sen sijaan lohi, siika, muikku ja madekannat arvioitiin taantuneiksi.
- Polttoaine-, sähkö- ja tarvikekustannukset olivat nousseet selvästi. Palkkakustannusten muutoksessa oli vaihtelua.

Hintakehitys edelliseen vuoteen verrattuna rannikkokalastuksessa

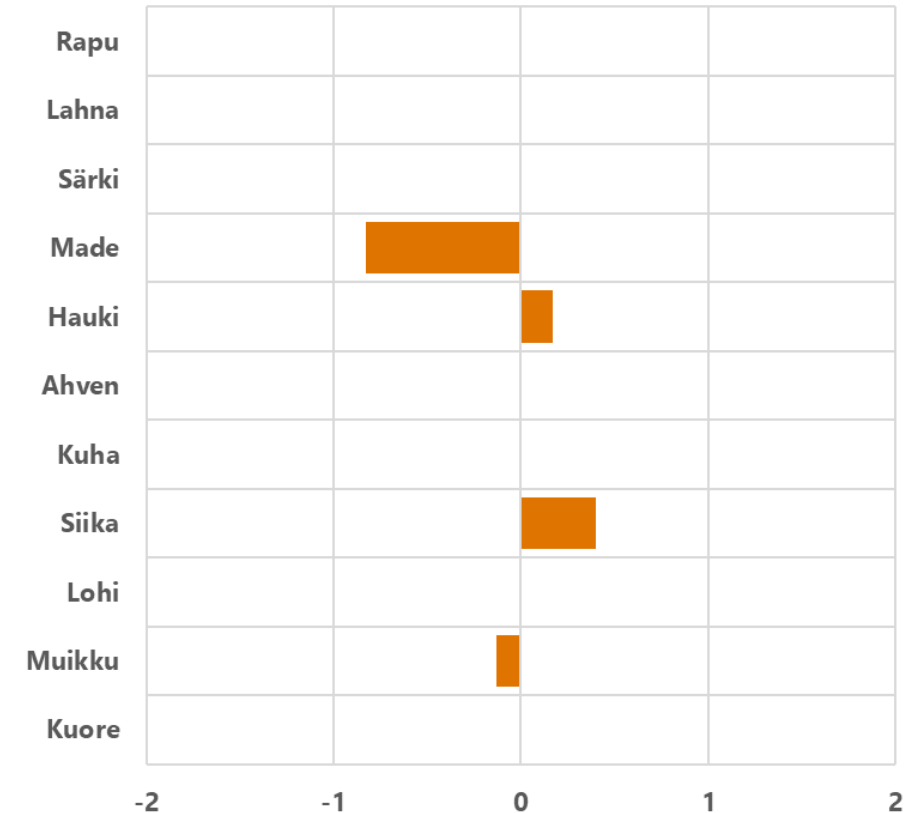

- 2 = Laskivat huomattavasti (yli 20%)
- 1 = Laskivat jonkin verran
0 = Pysyivät samana
1 = Nousivat jonkin verran
2 = Nousivat selvästi (yli 20%) 25.2.2026

Olosuhdekyselyn keskeiset havainnot - sisävesialueen kalastus

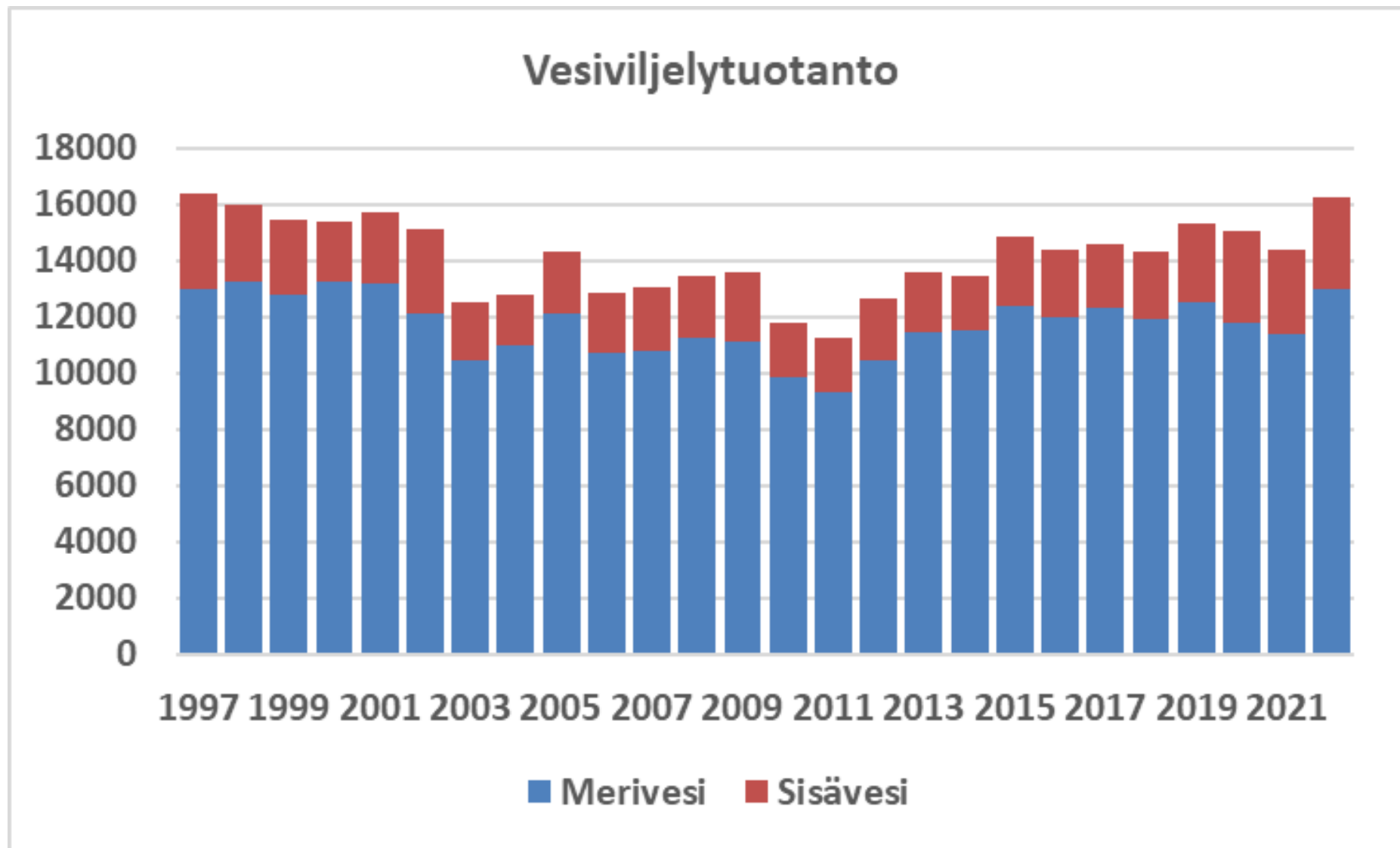
- Siikakantojen tilan arvioitiin kehittyneen huonompaan suuntaan. Haukikantojen arvioitiin kohentuneen joissakin tapauksissa.
- Kalastukseen liittyvät kustannukset olivat pääosin nousseet

Hintakehitys edelliseen vuoteen verrattuna sisävesillä

- 2 = Laskivat huomattavasti (yli 20%)
- 1 = Laskivat jonkin verran
0 = Pysyivät samana
1 = Nousivat jonkin verran
2 = Nousivat selvästi (yli 20%) 25.2.2026

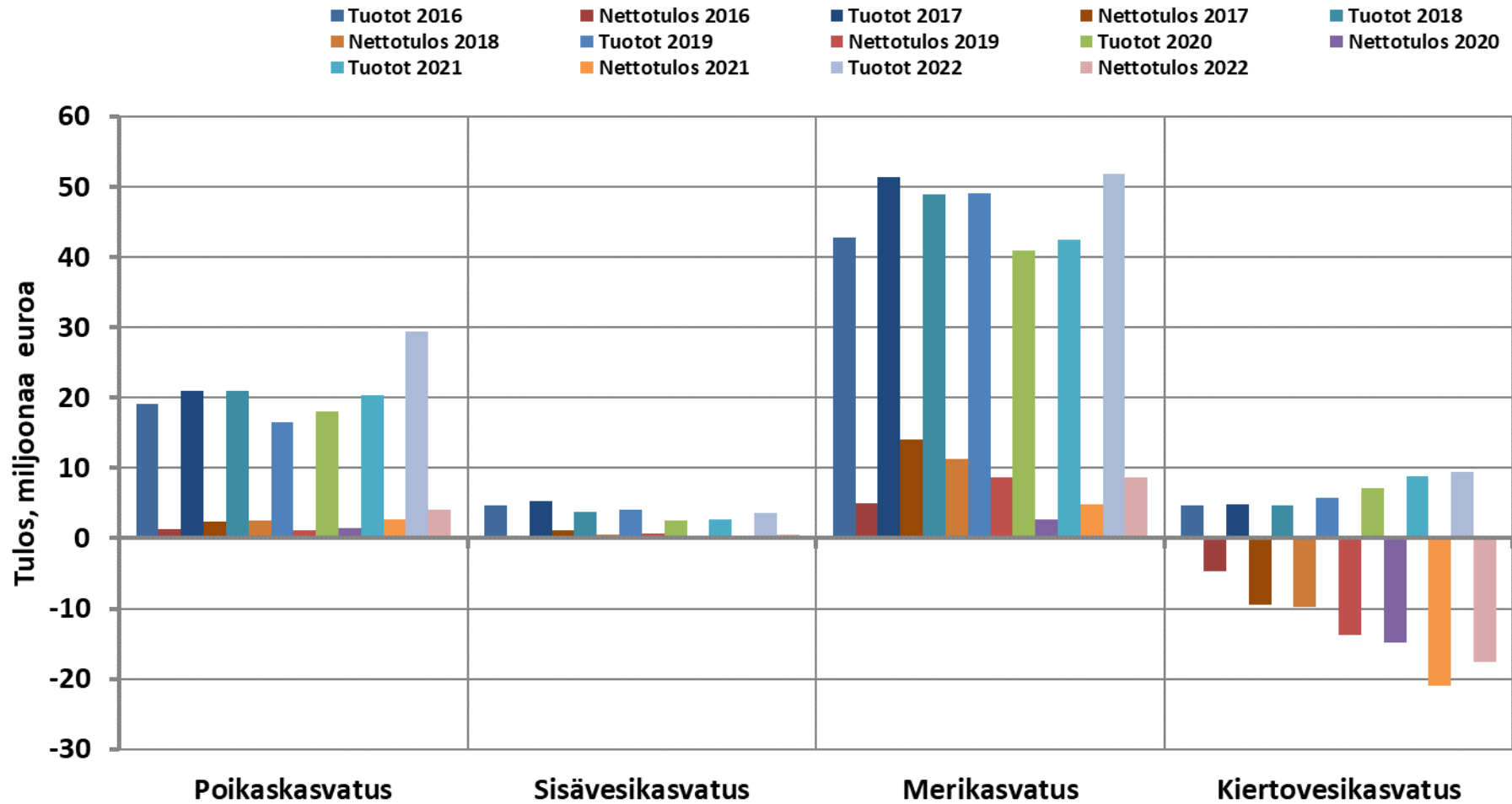
Vesiviljelytuotanto hienoisessa kasvussa

Manner-Suomen ruokakalankasvatustiluksille myönnettyt ympäristöluvat vuodesta 2015 vuoteen 2023

- Verkkokassilaitokset merellä + 3 500 t
 - Perinteiset sisävesilaitokset + 260 t
 - Kiertovesilaitokset + 6 700 t
-
- Päätösperusteinen kapasiteettimuutos + 10 460 t

Tuotantomuotojen erot kannattavuudessa isot

Olosuhdekyselyn keskeiset havainnot

– perinteinen ruokakalakasvatus

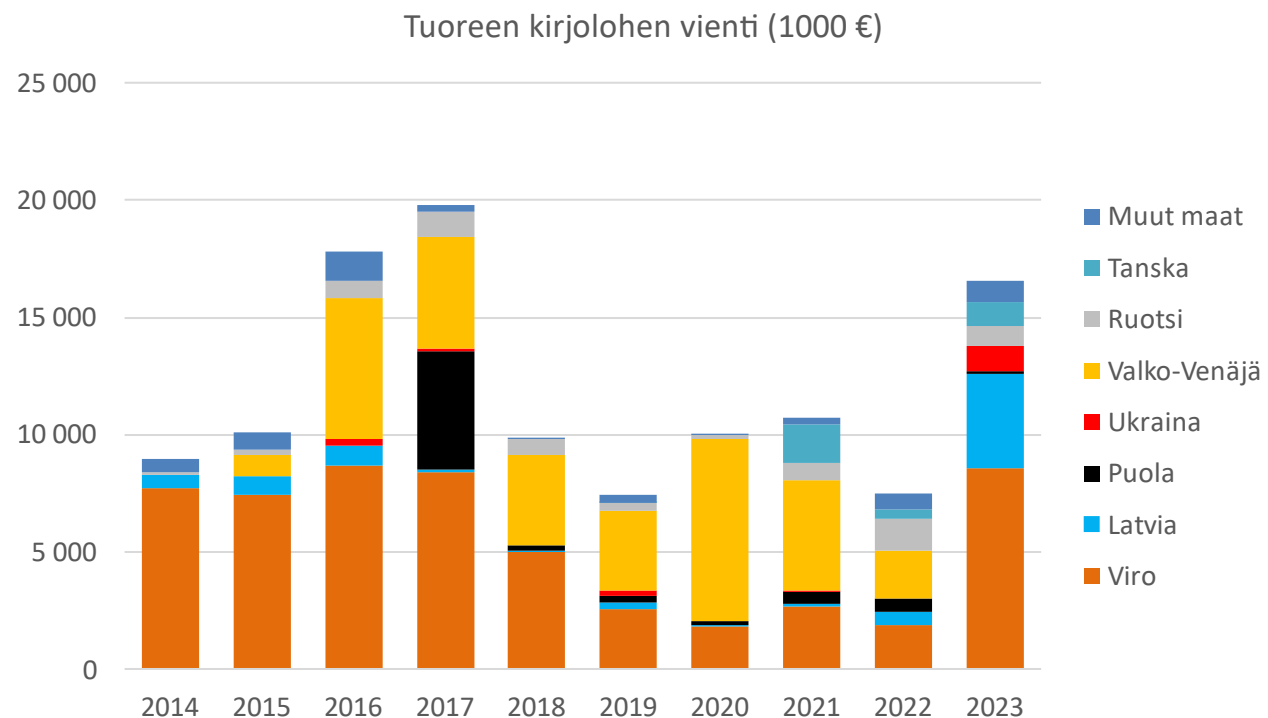
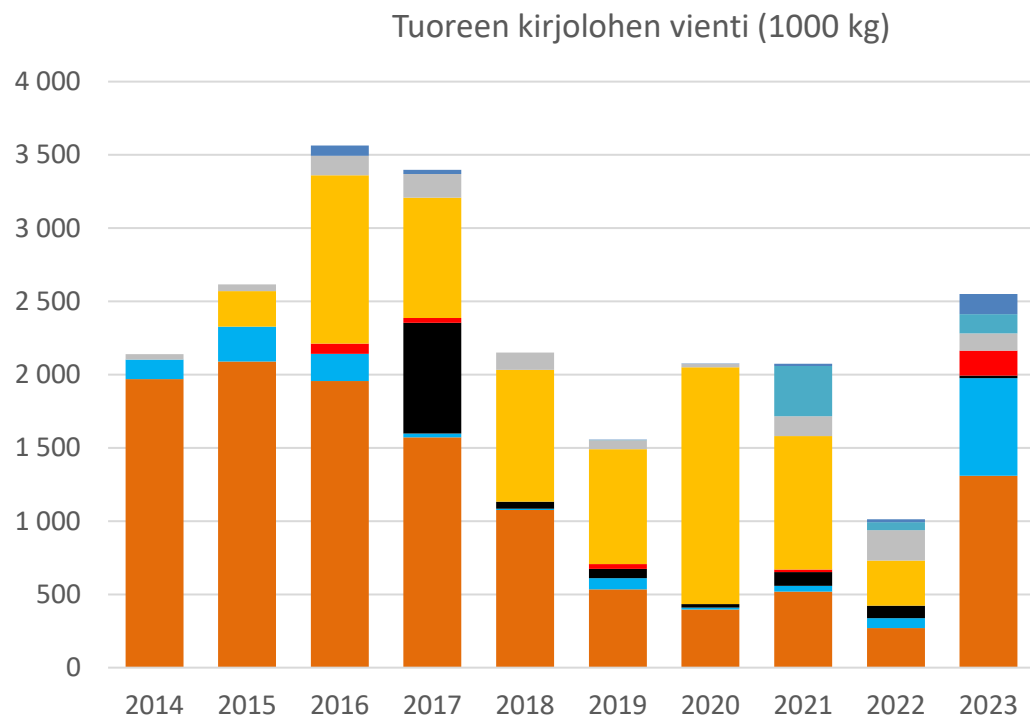
- Lämmin kesä rajoitti ruokintaa ja lisäkasvua jäi saavuttamatta.
- Loppusyksyllä vedet viilenivät nopeasti ja kasvatuskausi jäi lyhyeksi.
- Aikainen kova pakkastalvi vaikeutti kalan siirtoja aiheuttaen kalakuolemia ja kasvatustappioita.
- Kalatautien suhteen ei suurempia ongelmia
- Hylkeiden aiheuttamat vahingot lisääntyneet
- Kasvatuskauden kulut kasvoivat, eikä niitä teuraskalan myynnillä pystytty kompensoimaan.

Olosuhdekyselyn keskeiset havainnot

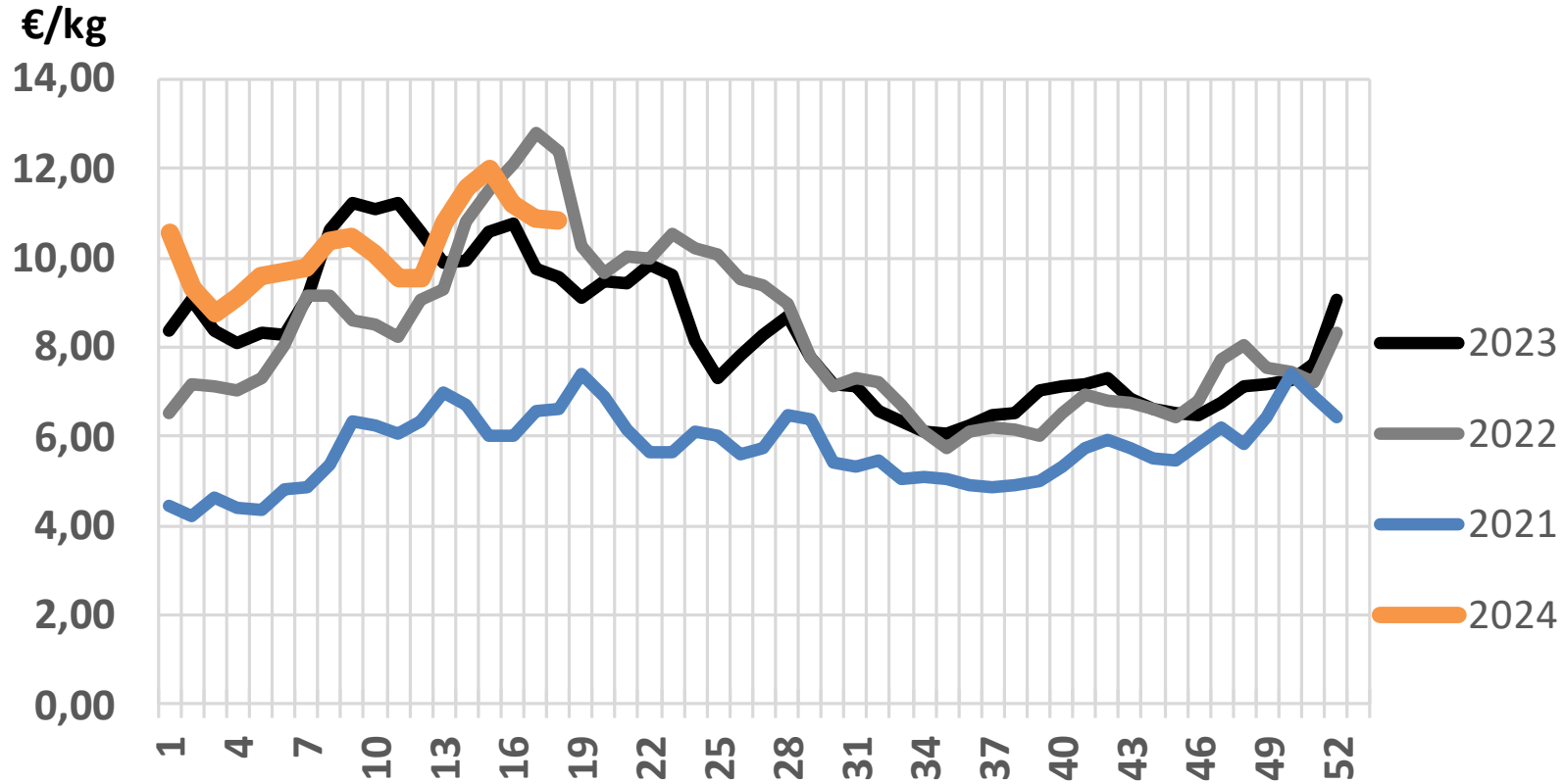
- RAS-kasvatus

- Ei merkittäviä muutoksia edellisiin vuosiin verrattuna
- Yhdellä laitoksella ei tuotantoa koko vuonna kalatautisaneerauksen vuoksi
- Uusia RAS hankkeita alalle, joiden investoinnit ja tuotanto eivät kuitenkaan heijastuneet vielä kuluneelle tuotantokaudelle
 - Finforell: Varkauteen uusi yksikkö ja Hatsinan laitokselle uusi halli
 - RasFish: Kokonaan uusi laitos, josta kalaa mereen viime marraskuussa

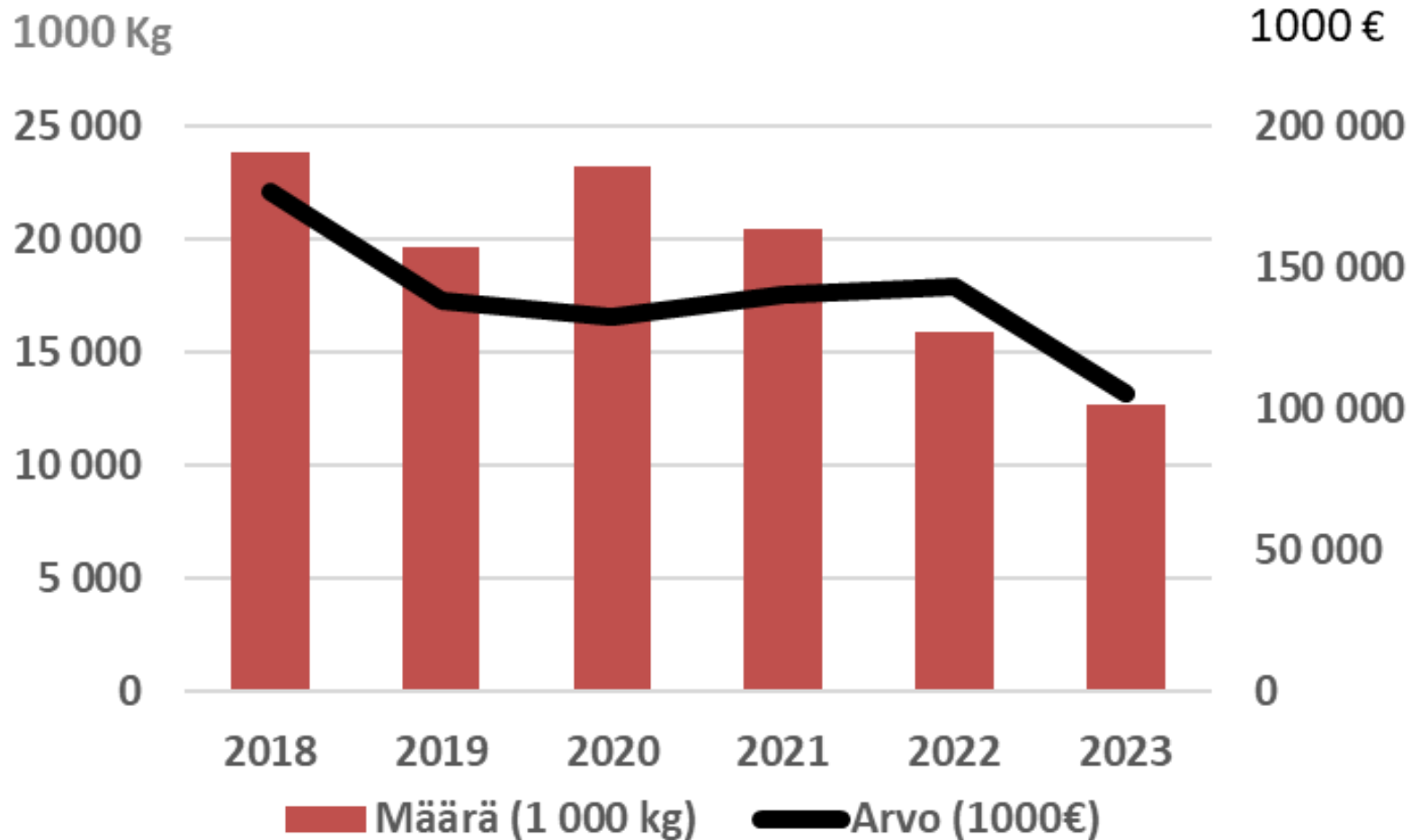
Kirjoloihen vienti elpyi ja monipuolistui

Norjan lohen maailmanmarkkinahinta korkea

Tuoreen peratun lohen tuonti romahtanut

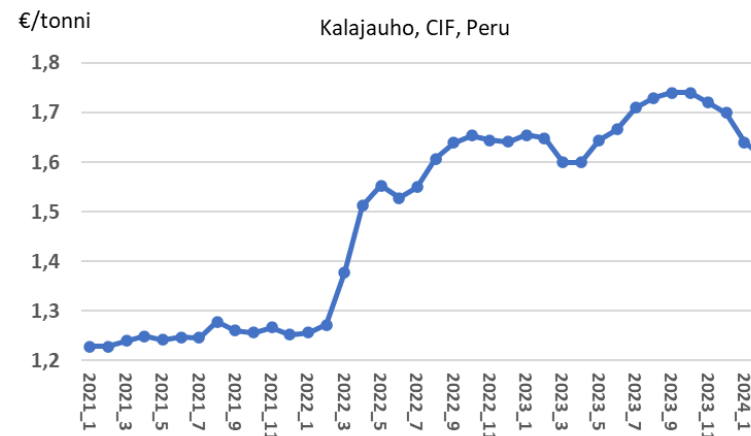

Supistuvien markkinoiden kilpailutilanne

- Kallis lohi vaikeuttaa jalostusta ja kauppaa
- Lohen hinta määrittää myös kotimaisen kirjolohen hintoja
- Jalostuksen keskittyminen ja tuotantoketjujen integraatio jatkuu
- Kaupan kalakampanjat edelleen vähäisiä
- Silakkakiintiön supistuminen ja korkea kalajauhon ja –öljyn kysyntä nostanut hintoja teollisuudessa ja kaupassa

Taantumaa myös kalan maailmanmarkkinoilla

- Kansainvälisen kalakaupan kasvu taittumassa.
 - Yleinen hintojen nousu ja taloudellinen epävarmuus ovat heijastuneet kalamarkkinoihin.
- Biologiset ongelmat vaikeuttaneet lohen tuotantoa Norjassa ja Chilessä
 - Lohen epävarmat tuotantoennusteet vuodelle 2024
 - Lohen hintakehitys epävarma
- Kalajauhon ja -öljyn hinnat nousseet El Nino –sääilmiön takia.
 - Vaikutukset pienenevät 2024.

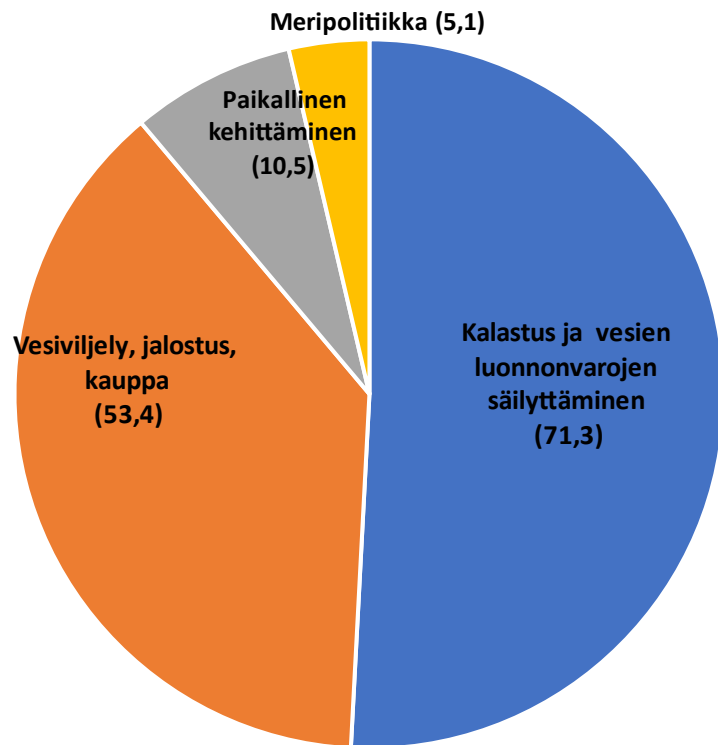

3. EMKVR-ohjelman toteutumisen arviointi

EMKVR-varojen käyttö 29.2.2024 mennessä

Käytetty kehyksestä 29.2.2024

Kehys 140 miljoonaa euroa

EU:n painopiste	Milj. €	Hankkeita, kpl	Käytetty
Kalastus ja luonnonvarat	13,2	305	18%
Vesiviljely, jalostus ja kauppa	9,5	76	18%
Paikallinen kehittäminen	3,9	54	37%
Meripolitiikka	2,4	5	46%
Yhteensä	29,0	440	21%

Erityistavoite	Milj. €	Hankkeita, kpl	Käytetty
1.1 Kalastustoiminnan vahvistus	3,4	212	15%
1.2 Energiatohokkuuden lisäys	0,1	18	7%
1.3 Kalastustoiminnan lopettaminen	0,0	0	0%
1.4 Valvonta ja tiedonkeruu	7,8	7	23%
1.6 Vesiympäristön suojelu/ennallistus	1,8	68	14%
2.1 Vesiviljely	6,0	48	20%
2.2 Kauppa, laatu, lisäarvo ja jalostus	3,5	28	15%
Yhteensä	22,6	381	18%

EMKVR-varojen keskeisimmät käyttökohteet tähän asti

- Tiedonkeruu
- Kehittämishjelmat
- Valvonnan ja hallinnon järjestäminen
- Leadertoiminta
- Isot vesiviljelyinvestoinnit
 - Esim. Finnforel Oy, Laitakarin Kala Oy, RAS Fish Oy
- Kalanjalostuksen investoinnit
 - Esim. Ab Salmonfarm Oy, Hailia Nordic Oy

Investoinnit alueittain

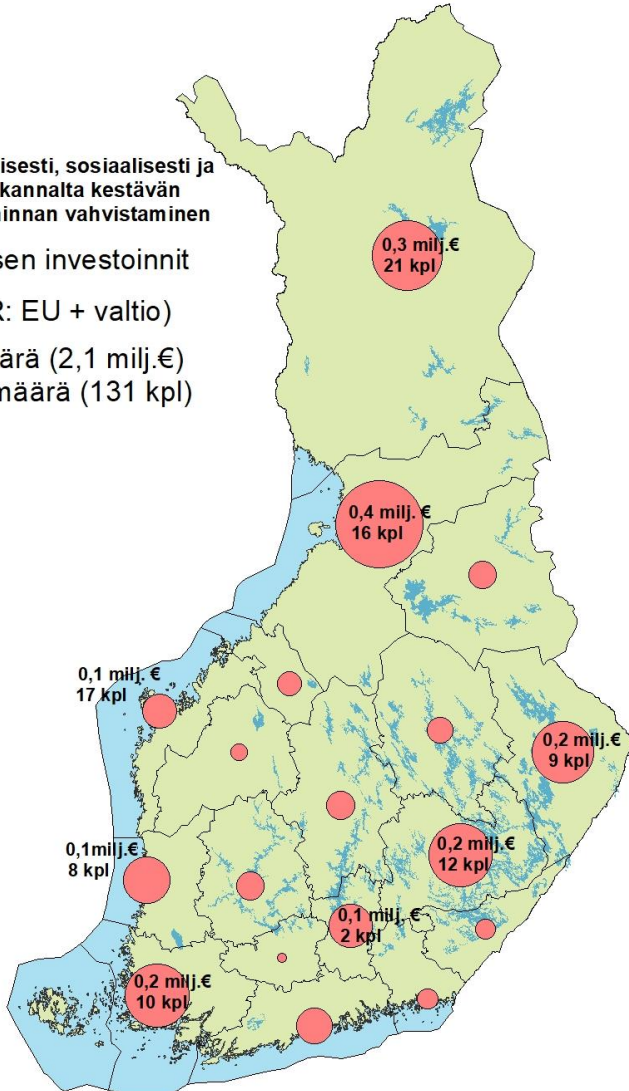
1.1 Taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristön kannalta kestävän kalastustoiminnan vahvistaminen

Kalastuksen investoinnit

(EMKVR: EU + valtio)

Tuen määrä (2,1 milj.€)

Saajien määrä (131 kpl)

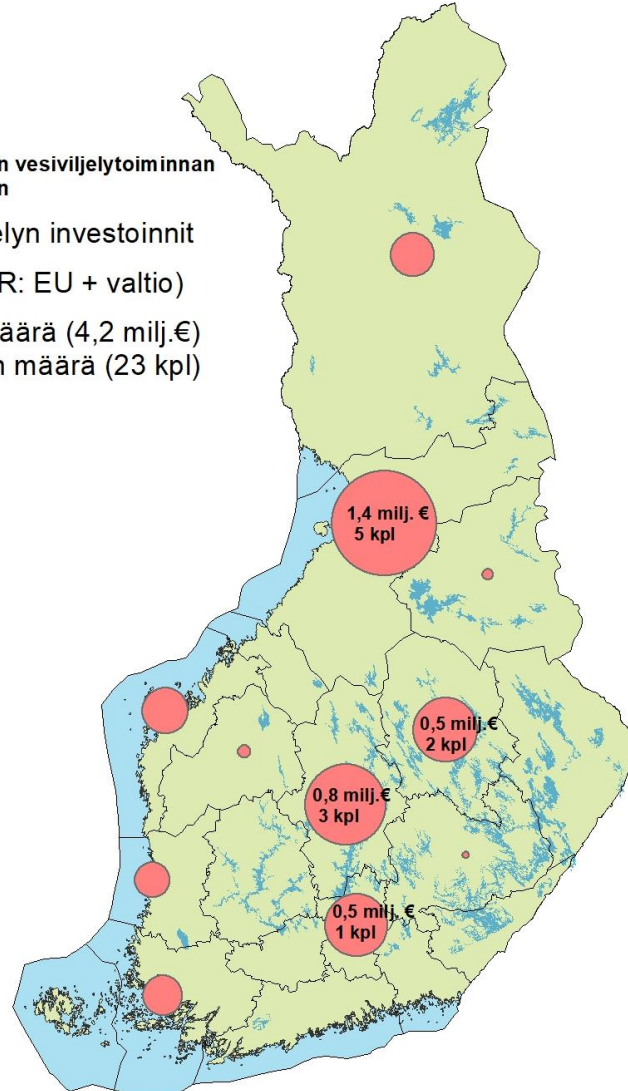
2.1 Kestävän vesiviljelytoiminnan edistäminen

Vesiviljelyn investoinnit

(EMKVR: EU + valtio)

Tuen määrä (4,2 milj.€)

Saajien määrä (23 kpl)

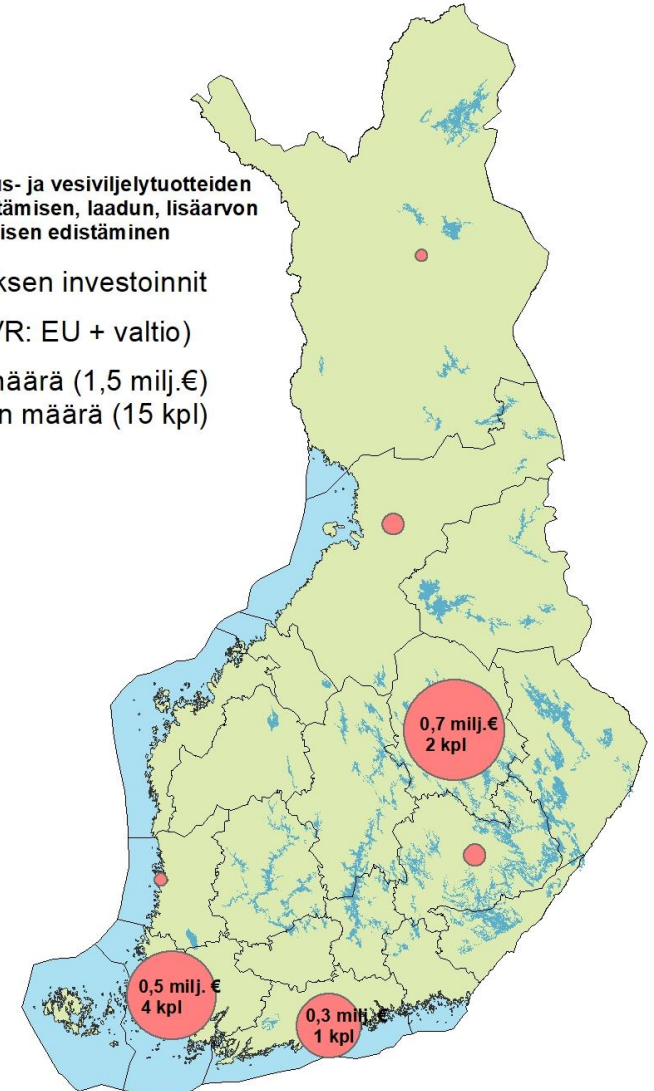
2.2 Kalastus- ja vesiviljelytuotteiden kaupan pitämisen, laadun, lisäarvon ja jalostamisen edistäminen

Jalostuksen investoinnit

(EMKVR: EU + valtio)

Tuen määrä (1,5 milj.€)

Saajien määrä (15 kpl)

Paikalliset kehittämishankkeet

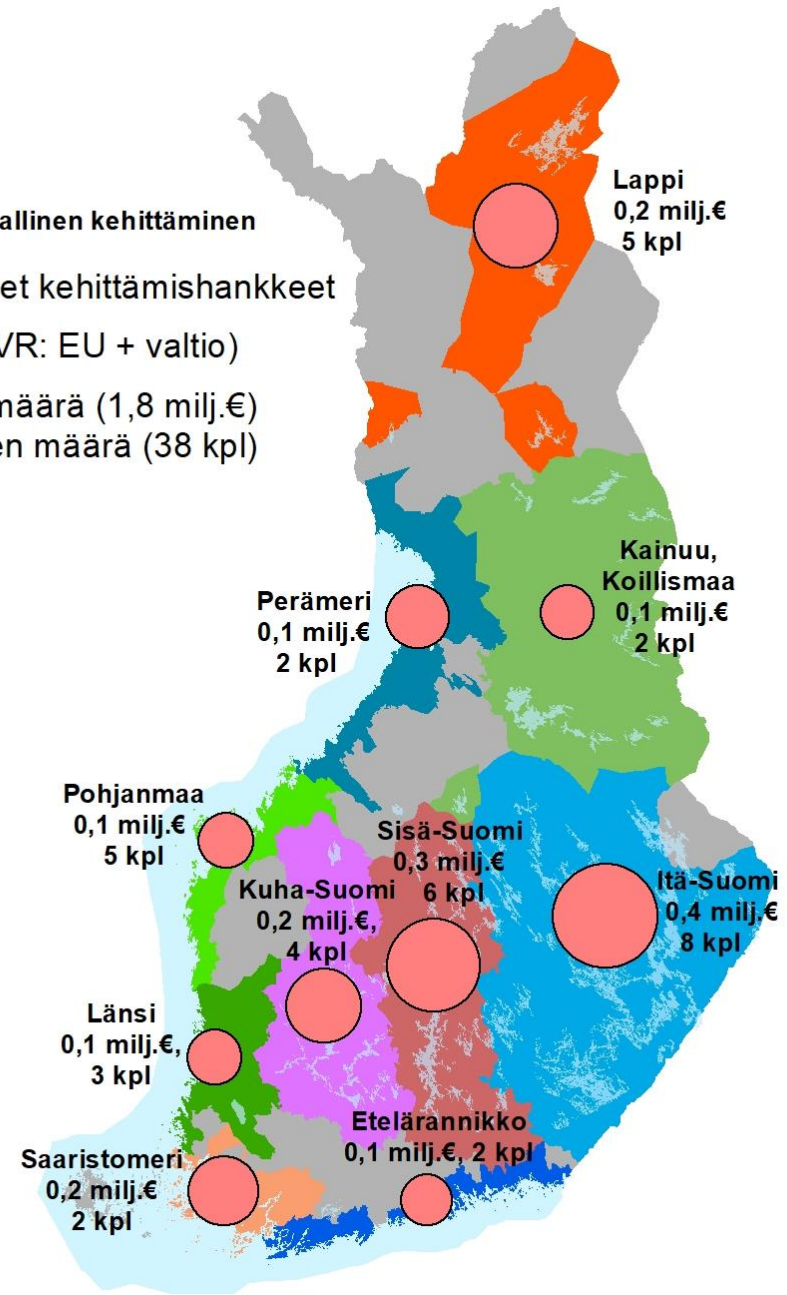
3.1 Paikallinen kehittäminen

Paikalliset kehittämishankkeet

(EMKVR: EU + valtio)

Tuen määrä (1,8 milj.€)

Saajien määrä (38 kpl)

4. Edistämishjelman ja vesiviljelystrategian toteutumisen seuranta

Edistämishjelman keskeiset tavoitteet

Tavoite 1:

Kalan kulutuksen kasvu ravitsemussuositusten tasolle perustuen pääosin kotimaiseen kalaan

Edellyttää:

Suomalaiset syövät 27 miljoonaa kiloa enemmän kotimaista kalaa

Muutokset:

1. Silakan sekä vajaasti hyödynnettyjen kalojen elintarvikekäyttö **viisinkertaistuisi**
2. Muun kotimaisen pyydetyin kalan elintarvikekäyttö **kaksinkertaistuisi**
3. Kalanviljelyn tuotanto **kolminkertaistuisi** siten, että kasvu ei vaaranna vesiympäristön hyvän tilan tavoitteiden saavuttamista tai ylläpitämistä*

Tavoite 2:

Viennin lisääminen ja kalatuotteiden kauppavajeen pienentäminen

Edellyttää:

Jalostusarvo nousee ja elintarvikevienti lisääntyy 20 miljoonalla kilolla

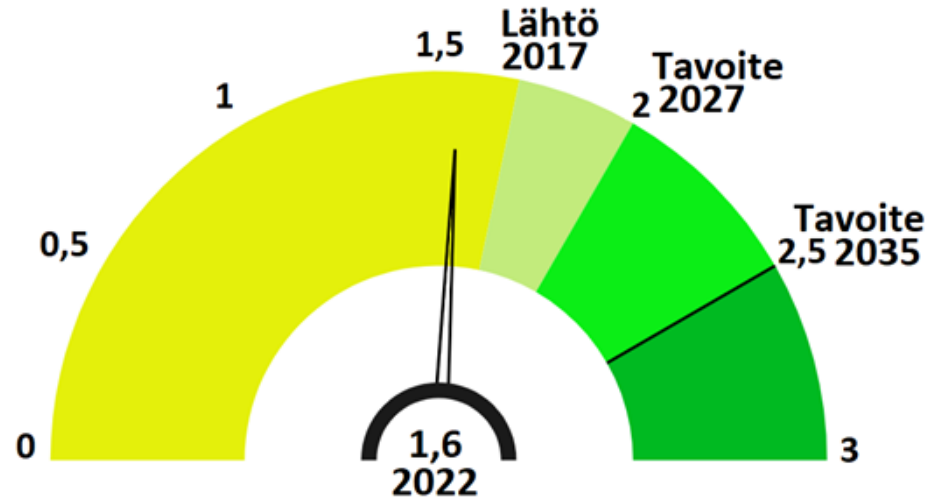
Muutokset:

1. Silakan ja muun pyydetyin kalan vientimäärä **kasvaisi** 40% ja viennin arvo nelinkertaistuisi
2. Lohikalatuotteiden vientimäärä **kuusinkertaistuisi** ja viennin arvo **kymmenkertaistuisi**
3. Kalaraaka-aineen tuonti **lisääntyisi kolmanneksella**

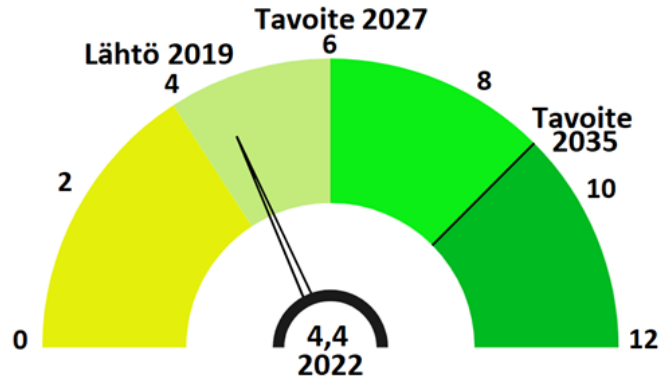
* Kalanviljelytoiminta vaatii aina ympäristöluvan. Ympäristöluvan hakemisprosessissa varmistetaan tapauskohtaisesti, ettei toiminta vaaranna vesien hyvän tilan tavoitteiden saavuttamista ja ylläpitämistä sekä että vesiensuojelumääräyksiä noudatetaan.

Kalan kulutuksen muutokset

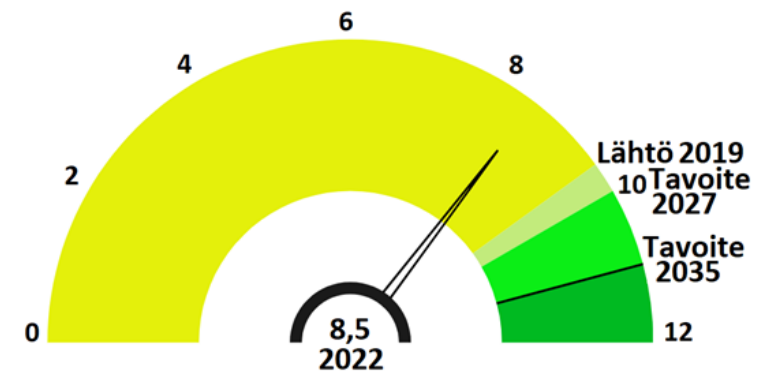
Kalan kulutus (annosta/vko/hlö)

Kotimaisen kalan kulutus (kg/hlö/v)

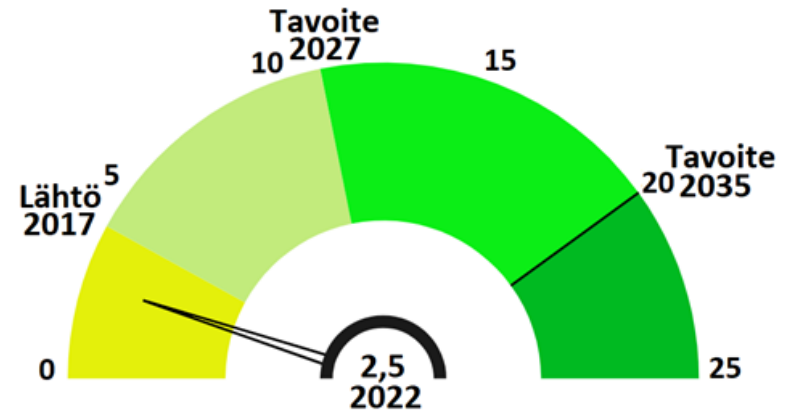

Ulkomaisen kalan kulutus (kg/hlö/v)

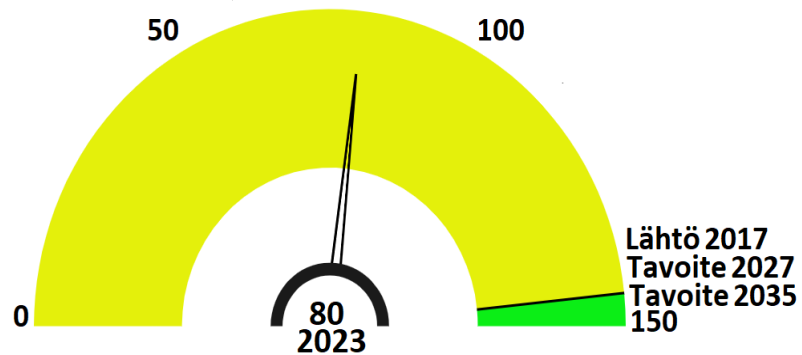

Silakan ja kilohailin kalastus ja käyttö

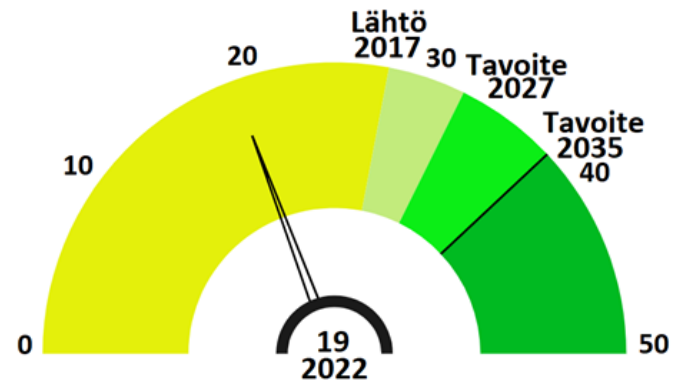
Silakan ja kilohailin käyttö kotimaan elintarvikkeeksi (milj. kg)

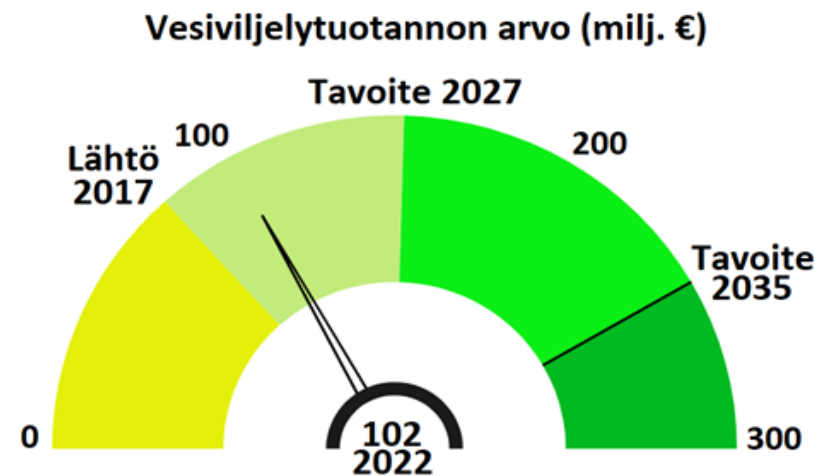
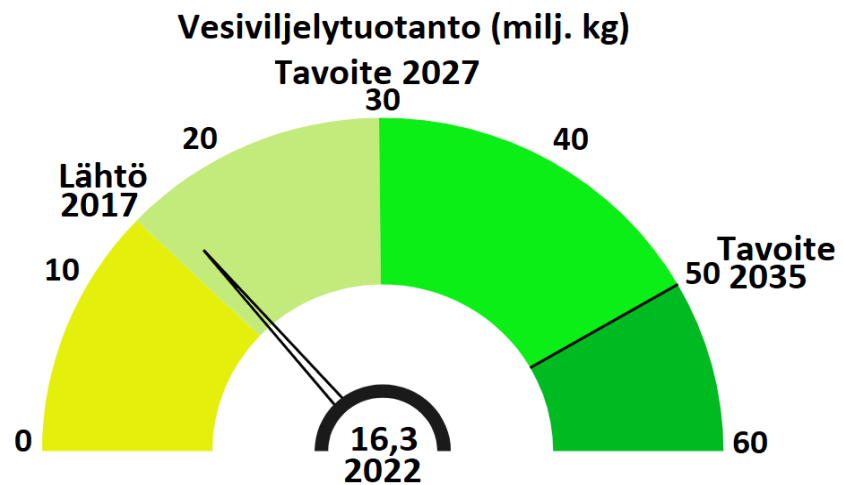
Troolisaalis (milj. kg)

Troolisaaliin arvo (milj. €)

Vesiviljelyn muutos

5. Tulevaisuuden näkymät ja ennakointi

Kehitysnäkymät markkinoilla

- Lohen hinta pysynee korkealla tasolla ainakin syksyyn 2025
 - Chilen tuotannossa epävarmuuksia, Norjan tuotannossa paljon kalakuolemia
 - Suomessa tuontilohi todennäköisesti jatkossakin kallista ja kampanjat vähissä
- Kotimaan vesiviljelytuotanto kasvussa
 - Miten uusi kirjolohituotanto osataan tuoda markkinoille?
- Suomen kalamarkkinoille ei tapahdu merkittävää kysynnän kasvua tällä hintatasolla, kilpailutilanne todennäköisesti aiempaa vakaampi
- Silakan tarjonta saattaa jonkun verran parantua, mutta tarjonta suuntautuu nykyisellä hintatasolla pääosin kalajauhoksi
 - Tarjonnan kehitykseen liittyy paljon epävarmuuksia
- Kalastajien määrän väheneminen vaikuttaa rannikkolajien tarjontaan

Muutostekijöitä yritysmaailmassa

- Raaka-aineen saatavuus kansainvälisillä markkinoillakin entistä tärkeämpi kilpailutekijä
 - Monella perinteisellä eurooppalaisella jalostajalla on pula raaka-aineesta, jollei ole integroitunut alkutuotantoon
 - Kotimaisen tuotannon lisäämisestä syntyy kilpailuetua myös jalosteiden vientimarkkinoilla
- Sivuvirtojen hyödyntäminen entistä ajankohtaisempaa
 - Turkistalouden kysynnän väheneminen
 - Pienemmästä kalamäärästä saatava enemmän lisäarvoa
- Miten ala saa työvoima ja rahoitusta jatkossa?
- Ostovoiman väheneminen
 - Kuluttajat karttavat kalliita tuotteita
 - Julkisten keittiöiden tiukkeneva talous

Merkittäviä muutoksia säätelyssä ja säädöksissä

- Silakan kalastuksen politisoituminen
- Lohenkalastusmahdollisuuksien kiristyminen entisestään
- PFAS-rajat, kohtalon kysymys suomalaiselle kalastukselle/jalostukselle
- Uudet jäljitettävyyys- ja sivusaalissäädökset
- Vihreässä siirtymässä uhkia ja mahdollisuuksia
- Mahdolliset muutokset MSC-merkinnöissä

6. Kehittämiskohteita

Muutosten huomioiminen suunnittelussa

1. Kotimaisen kalan edistämishjelmassa on kunnianhimoisia kasvutavoitteita, mutta markkinat ovat stagnaatiossa
Arvioidaan miten tämä huomioidaan edistämishjelman toteutuksessa?
2. EU:n uudet politiikkalinjaukset ja vaatimukset asettavat uusia haasteita ja mahdollisuuksia Suomen kalataloudelle?
Arvioidaan miten kiintiöpäästösten valmistelua, energiasiirtymän edistämistä ja kalastuksen valvontaa tulisi Suomen kalatalouden näkökulmasta kehittää?
3. Olosuhteiden muuttuessa kalatalouden viestintästrategia tärkeä
Arvioitava miten muutoksista ja toimenpiteistä viestitään?
4. Kalajalosteiden viennin edistäminen (ennakoiden vientilupia)

Tarjonnan ja markkinoiden turvaaminen

1. Silakan kalastus ja saatavuus on turvattava

Arvioidaan miten silakan trooli- ja rannikkokalastus ja silakanjalostus voidaan jatkossa turvata? > Skenaariohanke. Vakuushanke.

2. Särkikalojen markkinat ovat kasvaneet, mutta tarjonta ja kysyntä epätasapainossa

Selvitetään millä keinoin (pakastus, markkinointi, kysynnän arviointi, sopimukset) markkinoita voidaan paremmin tasapainottaa

3. Suomen kalatalouden huoltovarmuus ja muutosjoustavuus tulisi varmistaa

Sovitaan toimet, joilla tämä tapahtuu?

4. Osaavan työvoiman saatavuuden turvaaminen

Kalatalouden koulutuksen uudelleenarviointi

Kiitos

Suomen EMKVR-ohjelman 2021-2027 mahdollistavien edellytysten täyttyminen

Tausta

- Mahdollistavat edellytykset
 - Mahdollistavilla edellytyksillä varmistetaan, että rahastoista myönnetty unionin tuki on tehokasta ja vaikuttavaa. Niille määritellään objektiiviset perusteet kyseisten edellytysten täyttymisen arviointia varten.
 - Mahdollistavien edellytysten täyttymisen arviointi on kuvattu Suomen EMKVR-ohjelmassa
- Yleisasetus 40 artikla (seurantakomitean tehtävät)

”Seurantakomitean tehtävänä on tarkastella mahdollistavien edellytysten täyttymistä ja niiden soveltamista koko ohjelmakauden ajan”

Mahdollistavat edellytykset (EU 2021/1060 liite III)

Mahdollistava edellytys	Tarkennus	Miten arvioidaan toimeenpanossa?
1. Julkisten hankintamarkkinoiden tehokkaat seurantamekanismit	1. Järjestely tietojen ja indikaattoreiden kerääminen yhteen EU:n kynnyksarvon ylittävistä hankinnoista	<ul style="list-style-type: none">- Tarvittava kansallinen lainsäädäntö voimassa- Julkisten hankintojen ilmoituskanava HILMA- Tarkastetaan rahoituksessa ja maksatuksessa. Tarkastustoiminta.
	2. Järjestelyt, joilla varmistetaan, että tiedot kattavat ainakin vaaditut elementit:	<ul style="list-style-type: none">- Vaadittavat tiedot löytyvät kansallisista järjestelmistä.- Tarkastetaan rahoituksessa ja maksatuksessa. Tarkastustoiminta.
	3. Järjestelyt, joilla varmistetaan toimivaltaisten kansallisten viranomaisten suorittama tietojen seuranta ja analysointi	<ul style="list-style-type: none">- Kilpailu- ja kuluttajavirasto (KKV) valvoo julkisia hankintoja koskevan lainsäädännön noudattamista
	4. Järjestelyt analyysitulosten saattamiseksi yleisön saataville	<ul style="list-style-type: none">- KKV laatii vuosittaisen raportin valvontaa koskevasta toiminnastaan.
	5. Järjestelyt sen varmistamiseksi, että kaikki tiedot epäilystä tarjouskeinottelusta ilmoitetaan toimivaltaisille kansallisille viranomaisille	<ul style="list-style-type: none">- Markkinaoikeus ylläpitää ja julkaisee päivittäin luettelo markkinaoikeudessa vireille tulleista hankinta-asioista

Mahdollistavat edellytykset

Mahdollistava edellytys	Tarkennus	Miten arvioidaan toimeenpanossa?
2. Välineet ja valmiudet valtiontukisääntöjen soveltamiseksi tehokkaasti	1: Vaikeuksissa olevien yritysten ja perinnän kohteena olevien yritysten osalta.	<ul style="list-style-type: none">- Välittävä toimielin selvittää rahoituspäätöksen valmistelussa, täyttyykö vaikeuksissa olevan yrityksen määritelmä ja tarkistaa, kohdistuuko yritykseen takaisinperintä.- Hanketarkastukset
	2: Valtiontukiasiantuntijoiden tarjoaman asiantuntijaneuvonnan ja ohjeistuksen saatavuus.	<ul style="list-style-type: none">- MMM vastaa kalastus- ja vesiviljelyalan valtiontukiasioista.- MMM kouluttaa ja ohjaa rahoitusta myöntäviä välittäviä toimielimiä rahastoon liittyvistä valtiontuen erityispiirteistä.

Mahdollistavat edellytykset

Mahdollistava edellytys	Tarkennus	Miten arvioidaan toimeenpanossa?
3. EU:n perusoikeuskirjan tehokas soveltaminen ja täytäntöönpano	1: Järjestelyt, joilla varmistetaan, että rahastoista tuettavat ohjelmat ja niiden toimeenpano noudattavat perusoikeuskirjan olennaisia säännöksiä	<ul style="list-style-type: none">- Suomen valtiosääntö ja perustuslaki turvaavat ihmisarvon loukkaamattomuuden, yksilön vapauden ja oikeudet sekä turvaa yhteiskunnan oikeudenmukaisuuden.- Perusoikeusasiakirjan vaatimukset on huomioitu välittävien toimielimien ja tarkastusviranomaisen työssä- Hallintokysely tuen saajille ja sidosryhmille- Hanketarkastukset
	2: Raportointijärjestelyt seurantakomitealle olennaisista tapauksista koskien perusoikeuskirjan noudattamista.	<ul style="list-style-type: none">- HVO tarkistaa vuosittain ennen seurantakomitean kokousta tiedot kanteluista ja oikeusloukkauksista oikeusasiamieheltä, yhdenvertaisuusvaltuutetulta sekä tasa-arvovaltuutetulta ja varmennus- ja tarkastushavainnot tietojärjestelmän raportoinnin kautta

Mahdollistavat edellytykset

Mahdollistava edellytys	Tarkennus	Miten arvioidaan toimeenpanossa?
4. YK:n vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan yleissopimuksen (UNCRPD) täytäntöönpano	1: Tavoitteet, joihin sisältyy mitattavissa olevia alatavoitteita, tietojenkeruu ja seurantamekanismi	<ul style="list-style-type: none">- Vammaisten oikeuksien neuvottelukunta (VANE) laatii ohjelman määrittämään vammaisyleissopimuksen edistämisen tavoitteet, keinot ja seurannan. Ohjelman toteutumisen seurannasta vastaa VANE
	2: Järjestelyt, joilla varmistetaan, että saavutettavuuspolitiikka, lainsäädäntö ja standardit otetaan asianmukaisesti huomioon ohjelmien valmistelussa ja täytäntöönpanossa.	<ul style="list-style-type: none">- HVO noudattaa vammaisten oikeuksia koskevia säännöksiä ohjelman valintaperusteissa ja sisällyttää ao. varmistukset tietojärjestelmän tarkistuslistoihin.- Hallintokysely tuen saajille ja sidosryhmille- Hanketarkastukset- HVO tarkistaa vuosittain ennen seurantakomitean kokousta tiedot kanteluista ja oikeusluokkauksista oikeusasiamieheltä, tasa-arvovaltuutetulta ja yhdenvertaisuusvaltuutetulta ja EMKVR:n varmennus- ja tarkastushavainnot

Mahdollistavien edellytysten täyttyminen toimeenpanossa

- Suomen EMKVR-ohjelma on täyttänyt mahdollistavien edellytysten vaatimukset ohjelman laadintavaiheessa.
- Mahdollistavien edellytysten vaatimuksiin kiinnitetään erityistä huomiota rahoituspäätöksissä (tarkistuslistat) ja hanketarkastuksissa.
 - Seuraavissa kalatalouden koulutuspäivillä aikomus käydä läpi mahdollistavat edellytykset
- Ohjelman arvioinnissa kysely tuensaajille ja sidosryhmille
 - Jatkuva arviointi nostaa mahdolliset epäkohdat nopeasti esille
- EU rahastojen mahdollistavien edellytysten täyttymisestä toimeenpanossa keskusteltu MMM-TEM koordinaatiokokouksessa.
- Oikeusasiamiehen, tasa-arvovaltuutetun ja yhdenvertaisuusvaltuutetun mukaan ei poikkeamia/raportoitavaa mahdollistavien edellytysten täyttymisessä 1.5.2023 – 6.5.2024 välisenä aikana.

EMKVR:n viestintäsuunnitelma 2024

Erityisasiantuntija Saana Tarhanen
Maa- ja metsätalousministeriö

Seurantakomitea 22.5.2024

Kanavat

Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahasto
EMKVR

Etusivu EMKVR Innovaatio-ohjelmat Kalaleader Kalatalous Suomessa Kalastuksen valv

Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahasto EMKVR

Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahaston (EMKVR) kautta edistetään kestävää kalastusta ja vesiviljelyä, unionin yhteistä kalastuspolitiikkaa ja alueellisen työllisyyden ja koheesion lisäämistä.

Meri- ja kalatalous
EMKVR 2021-2027

Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahasto
@Merijakala

Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahaston Suomen ohjelman ajankohtaisia asioita ja tietoa elinkeinokalatalouden kehityksestä.

merijakalatalous.fi Liittyi joulukuun 2017

378 seurattua 524 seuraajaa

Julkaisut Vastaukset Kohokohdat Artikkelit Media Tykkäykset

Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahasto
567 tykkäystä • 644 seuraajaa

Julkaisut Tietoja Mentions Seuraajat Kuvat Videot Lisää

Esittely
Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahaston Suomen ohjelman ajankohtaisia asioita

Mitä mietit?
Kuva tai video Kela

Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahasto
EMKVR 2021-2027

157 followers

Kalatalousverkosto

- Kalatalousverkosto käynnistynyt syksyllä 2023, yhtenä tehtävänä tukea rahaston viestintää

FI ▾ Maaseutuverkosto AgriHubi Kalatalousverkosto Ajankohtaista ▾ Tapahtumat 🔍 ☰ 👤 **Verkostoidu** ▾

kalatalousverkosto.fi Uutiskooste ▾ Hankkeet ▾ Teemat ▾ Verkoston jäsenet Muut verkostot ▾

Kalatalousverkosto kalatalouden kehittäjille

Löydä ajankohtaista tietoa kalataloudesta.
Rekisteröidy käyttäjäksi, osallistu keskusteluun ja verkostoidu alan toimijoiden kanssa.

[Rekisteröidy käyttäjäksi](#)

Keskeiset teemat

- Merijakalatalous-sivun uudistus
- LinkedIn-kanavan käyttöönotto
- Kalatalousverkosto.fi-portaalin avaus
- Innovaatio-ohjelmien käynnistyminen
- Määräaikaiset hakumenettelyt
- Tukitasojen muutokset
- Uudet rahoitustuotteet: hyljekorvaus, setelimallit, rahoitusvälineet, aloittavan kalastajien tukien kokonaisuus

Resurssit

- EMKVR:n viestintävastaavan työpanos (osa työajasta viestintään)
- Teknisestä avusta rahoitus verkkosivujen ylläpidolle
- Kalatalousverkoston tuki
- Innovaatio-ohjelmilla omaa resurssia viestintään

Tavoitteet

- Oikea-aikainen ja tehokas viestintä määräaikaista hakumenettelyistä
- Avoin ja osallistava viestintä uusien rahoitustuotteiden valmistelusta
- Seuraajamäärien kasvattaminen erityisesti uudella LinkedIn-kanavalla
- Viestinnän verkostomaisuuden lisääminen, esim. muiden toimijoiden uutiskirjeiden hyödyntäminen

EMKVR:n Suomen ohjelman muuttaminen

Erityisasiantuntija Saana Tarhanen

Maa- ja metsätalousministeriö

EMKVR:n seurantakomitea 22.5.2024

- **Suomen ohjelman tarkastusviranomaistehtävät siirretty 1.1.2024 alkaen MMM:ltä VM:lle** (laki EMKVR-lain muuttamisesta 1180/2023)
- Suomen EMKVR-ohjelmassa nimetään viranomaiset → Muutettava vastaamaan muuttunutta lainsäädäntöä.
- Kyseessä merkitykseltään vähäinen ja tekninen muutos
 - Ei viedä valtioneuvostoon (EMKVR-lain 2 § 2 kohta)
 - SFC:ssä ilmoitus komissiolle ohjelman muuttamisesta, komission ei tarvitse erikseen hyväksyä muutosta.
- Seurantakomitean tulee hyväksyä ohjelman muutokset.
Eesitys:
Hyväksytään liitteen III mukaisena.

Laajennettujen suhteutettujen järjestelyiden käyttöönotto Suomen EMKVR-ohjelmassa

Timo Halonen
Maa- ja metsätalousministeriö

Tausta

- Yleisasetus:
 - Hallintoviranomaisen tehtävänä on suorittaa hallinnon varmennukset sen tarkistamiseksi, että yhteisrahoitetut tuotteet ja palvelut on toimitettu ja että toimi on sovellettavan lainsäädännön, ohjelman ja toimelle asetettujen tukiedellytysten mukainen.
 - hallinnon varmennusten on perustuttava riskeihin, ja niiden on oltava oikeassa suhteessa ennakolta todettuihin riskeihin, ja niiden on oltava kirjallisessa muodossa. (Riskianalyysi)

Käytäntö ohjelmakaudella 2014-2020

- Hankkeiden maksatusaineiston tarkastus
 - Kaikkien hankkeiden maksatushakemukset tarkastettu.
 - Tarkastusaineistosta ei ole tunnistettavissa riskipoikkeamia eri hanketyyppien tai yritysmuotojen tai muiden tekijöiden perusteella.
- Paikanpäällä tehtävät varmennukset
 - Kaikki yli 100 000 euron hankkeet varmennettu paikanpäällä.
 - Muista hankkeista varmennettu 20 % satunnaisotannan perusteella.
 - Tarkastusaineistosta ei ole tunnistettavissa riskipoikkeamia eri hanketyyppien tai yritysmuotojen tai muiden tekijöiden perusteella.
- Suomen EMKR-ohjelman vuosittainen virheprosentti hyvin alhainen.

Ohjelmakausi 2021-2027

- Maksatusten tarkastamisen ja paikanpäällä tehtävien varmennusten tulee perustua riskiperusteiseen otantaan = kaikkia maksatuksia ei tulisi tarkastaa.
- Aikaisemman ohjelmakauden aineistosta ei tunnistettavissa erityisiä riskitekijöitä.
- Hallintoviranomainen ehdottaa maksatusaineistojen täysimääräistä tarkastamisen jatkamista. Varmistetaan alhainen virheprosentti tarkastuksissa myös tulevaisuudessa.
- Edellyttää laajennettujen suhteellisten järjestelyiden käyttöönottoa Suomen EMKVR-ohjelmassa.

Laajennetut suhteutetut järjestelyt

- Jäsenvaltio voi soveltaa ohjelman hallinto- ja valvontajärjestelmän osalta seuraavia laajennettuja suhteutettuja järjestelyjä
 - hallintoviranomainen voi hallinnon varmennuksia suorittaessaan soveltaa pelkästään kansallisia menettelyjä;
 - tarkastusviranomainen voi tietyn ohjelman tai ohjelmaryhmän osalta rajoittaa tarkastustoiminnan koskemaan toimia, jotka kattavat tilastolliseen valintaan perustuvan 30 otantayksikköä käsittävän otannan.

=> Tuo joustavuutta hallinnollisten varmennusten toteuttamiselle sekä keventää tarkastustoimintaa
- Edellytykset järjestelyn käyttöönotolle:
 - ohjelman hallinto- ja valvontajärjestelmä toimii tehokkaasti ✓
 - kokonaisvirhetaso on kunkin vuoden osalta 2 prosenttia tai sen alle ✓

Käyttöönotto

- Yleisasetus:
 - Jos jäsenvaltio päättää soveltaa laajennettuja suhteutettuja järjestelyjä, sen on ilmoitettava komissiolle järjestelyjen soveltamisesta. Tällaisessa tapauksessa järjestelyjä sovelletaan seuraavan tilivuoden alusta alkaen.
- Hallintoviranomainen esittää, että Suomen EMKVR-ohjelmassa otetaan käyttöön laajennetut suhteutetut järjestelyt 1.7.2024 alkaen.
- EMKVR-ohjelman tarkastusviranomainen (VM:n controller-toiminto) puoltaa järjestelyjen käyttöönottoa.

Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 –

22.5.2024

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

1. Uudistuva ja osaava Suomi

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Uudistuva ja osaava Suomi

- Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 -ohjelma tukee elinkeino-, energia-, ilmasto-, innovaatio-, koulutus- ja työllisyyspolitiikkaa sekä syrjäytymisen ja köyhyyden vastaista työtä. Edistää alueiden elinvoimaa, työllisyyttä ja hyvinvointia.
- Painopisteitä ovat kestävä kehitys, sukupuolten tasa-arvo, yhdenvertaisuus, digitaalisuus, kansainvälistyminen, ilmastonmuutos ja innovatiivisuus
- Ohjelma sisältää Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR), Euroopan sosiaalirahasto plussan (ESR+) sekä Oikeudenmukaisen siirtymän rahaston (JTF) toimet. Ohjelma koskee Manner-Suomea. Ahvenanmaan maakuntahallitus vastaa omasta ohjelmatyöstään.
- Ohjelmakauden toteutus kohdistuu vuosille 2021–2027. Ohjelman rahoitus koostuu EU-rahoituksesta ja kansallisesta rahoituksesta. Ohjelman julkinen rahoitus on 3,159 miljardia euroa, joista 1,935 miljardia on EU-rahoitusta ja 1,224 miljardia kansallista vastinrahoitusta.

Toimintalinjat

- **Innovatiivinen Suomi (EAKR):** Tavoitteena on edistää alueiden ja yritysten elinkeino- ja työelämälähtöisiä tutkimus- ja innovointivalmiuksia ja uusien teknologioiden käyttöönottoa. Rahoituksella vauhditetaan pk-yritysten kasvua ja kilpailukykyä. Lisäksi tavoitteena on hyödyntää digitalisaatiota kansalaisten, yritysten ja julkishallinnon hyväksi.
- **Hiilineutraali Suomi (EAKR):** Tavoitteena on edistää energiatehokkuutta ja kiertotaloutta, sekä vähentää kasvihuonekaasupäästöjä. Rahoitusta kohdennetaan myös toimiin, joilla varaudutaan ilmastomuutokseen.
- **Saavutettavampi Suomi (EAKR):** Tavoitteena on tukea pk-yritystoimintaa Itä- ja Pohjois-Suomessa kehittämällä paikallista tieliikenneinfrastruktuuria harvaan asuttujen alueiden erillisrahoituksella.
- **Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi (ESR+):** Tavoitteena on tukea työllisyyttä, osaamista, työelämän kehittämistä, jatkuvaa oppimista ja joustavia koulutuspolkuja.
- **Sosiaalisten innovaatioiden Suomi (ESR+):** Tavoitteena on tukea lastensuojelun asiakkaana olevien sekä erityisesti kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten ja nuorten elämäntilannetta ja pärjäämistä.
- **Aineellista puutetta torjuva Suomi (ESR+):** Tavoitteena on auttaa heikommassa asemassa olevia tarjoamalla tukea elintarvikkeiden ja perushyödykkeiden hankintaan. Samanaikaisesti pyritään tarjoamaan muita palveluja, joilla avunsaajien tilannetta parannetaan.
- **Oikeudenmukaisen siirtymän Suomi (JTF):** Tavoitteena on turpeesta luopumisen alueellisesti oikeudenmukainen siirtymä elinkeinoja monipuolistamalla, toimialan työvoimaa sopeuttamalla sekä ympäristöllisiä haittavaikutuksia korjaamalla.

2. Toimeenpanon tilannekatsaus

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Ohjelman toteutuksen tilanne 22.4.2024 (1)

(Lähde: <https://eura2021.fi/hanketietopalvelu>)

	Et. /TL	Nimi	Kehys (julk. yht.)	Suunniteltu julkinen	Osuus kehyksestä	Maksettu julkinen	Osuus kehyksestä	Hankkeita
EAKR	1.1	TKI	380 357 548	126 512 701	33,3 %	4 950 824	1,3 %	495
	1.2	Digitalisaatio	134 243 844	34 680 617	25,8 %	5 121 845	3,8 %	223
	1.3	Pk-yritykset	380 357 548	122 744 638	32,3 %	34 073 699	9,0 %	889
	TL1 yht.	Innovatiivinen Suomi	894 958 940	283 937 956	31,7 %	44 146 368	4,9 %	1 607
	2.1	Energiatehokkuus	184 005 169	41 812 597	22,7 %	5 796 023	3,1 %	204
	2.2	Ilmastonmuutos	64 943 003	17 344 376	26,7 %	453 216	0,7 %	84
	2.3	Kiertotalous	184 005 169	45 810 289	24,9 %	3 469 524	1,9 %	205
	TL2 yht.	Hiilineutraali Suomi	432 953 341	104 967 262	24,2 %	9 718 763	2,2 %	493
	TL3	Saavutettavampi Suomi	109 386 832	25 115 045	23,0 %	161 006	0,1 %	27
ESR+	4.1	Työllistyminen	316 646 771	78 333 029	24,7 %	4 018 070	1,3 %	194
	4.2	Osaaminen työelämässä	316 646 771	112 552 159	35,5 %	3 517 598	1,1 %	394
	4.3	Osallisuus	271 411 521	49 017 682	18,1 %	2 142 293	0,8 %	146
	TL4 yht.	Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi	904 705 063	239 902 870	26,5 %	9 677 961	1,1 %	734
	TL5	Sosiaalisten innovaatioiden Suomi	30 486 637	5 503 191	18,1 %	79 000	0,3 %	13
	TL6	Aineellista puutetta torjuva Suomi	33 593 051	9 196 378	27,4 %	1 449 282	4,3 %	5
JTF	TL7	Oikeudenmukaisen siirtymän Suomi	639 667 297	311 340 987	48,7 %	33 918 322	5,3 %	843
		Kaikki yhteensä	3 045 751 161	979 963 689	32,2 %	99 150 702	3,3 %	3 722
		EAKR	1 437 299 113	414 020 263	28,8 %	54 026 137	3,8 %	2 127
		ESR+	968 784 751	254 602 439	26,3 %	11 206 243	1,2 %	752
		JTF	639 667 297	311 340 987	48,7 %	33 918 322	5,3 %	843

Euroopan unionin osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Ohjelman toteutuksen tilanne 22.4.2024 (2)

(suunniteltu ja maksettu julkinen rahoitus, lähde: <https://eura2021.fi/hanketietopalvelu>)

Rahoituskehys	EAKR			ESR+			JTF			Yhteensä			
	Kpl	Suunniteltu	Maksettu	Kpl	Suunniteltu	Maksettu	Kpl	Suunniteltu	Maksettu	Kpl	Suunniteltu	Osuus	Maksettu
Pohjois-Pohjanmaa	189	54 756 300	8 805 094	84	26 931 449	1 671 705	143	59 589 321	6 571 761	416	141 277 070	14,4 %	17 048 560
Pohjois-Savo	149	42 375 832	6 432 633	39	19 719 931	1 319 361	86	38 467 684	4 253 639	274	100 563 447	10,3 %	12 005 633
Pohjois-Karjala	130	35 885 559	6 870 542	35	16 425 368	873 128	53	32 187 700	3 221 081	218	84 498 627	8,6 %	10 964 751
Lappi	133	34 476 493	5 058 289	46	13 582 792	41 527	69	29 191 812	6 002 980	248	77 251 097	7,9 %	11 102 796
Etelä-Savo	104	21 596 399	3 135 373	49	12 701 037	658 980	57	29 395 512	5 953 837	210	63 692 948	6,5 %	9 748 190
Uusimaa	187	33 684 777	1 917 816	80	23 877 922	1 024 644				267	57 562 699	5,9 %	2 942 460
Keski-Suomi	119	17 380 147	2 625 604	17	4 491 358	25 000	59	30 140 034	1 626 079	195	52 011 539	5,3 %	4 276 683
Etelä-Pohjanmaa	119	18 675 407	3 076 929	8	2 715 028	130 000	63	17 664 479	1 655 359	190	39 054 914	4,0 %	4 862 288
Kainuu	91	18 656 617	1 339 848	12	5 071 393	434 930	33	8 041 042	148 948	136	31 769 052	3,2 %	1 923 727
Kymenlaakso	44	7 037 438	650 625	19	5 032 368		49	19 653 528	415 711	112	31 723 334	3,2 %	1 066 336
Satakunta	68	10 945 677	1 578 483	6	1 492 888	36 958	42	11 157 953	574 933	116	23 596 518	2,4 %	2 190 374
Pohjanmaa	83	9 882 476	1 353 266	10	2 810 470		83	10 630 857	1 702 860	176	23 323 803	2,4 %	3 056 126
Päijät-Häme	83	12 638 265	1 089 247	31	9 315 950	521 321				114	21 954 215	2,2 %	1 610 568
Etelä-Karjala	45	6 190 736	856 420	24	4 950 697	479 193	38	10 020 119	763 270	107	21 161 552	2,2 %	2 098 883
Pirkanmaa	136	15 972 079	3 098 448	15	3 385 930	142 890	10	1 496 518	232 173	161	20 854 527	2,1 %	3 473 511
Keski-Pohjanmaa	50	8 400 493	1 380 031	8	2 932 388		36	6 815 687	748 485	94	18 148 568	1,9 %	2 128 517
Kanta-Häme	69	9 206 806	485 990	23	4 505 709	137 716				92	13 712 515	1,4 %	623 706
Varsinais-Suomi	164	18 884 301	2 690 966	28	7 363 772	90 000				192	26 248 073	2,7 %	2 780 966
Ylimaakunnallinen	68	18 853 278	513 314	97	31 359 157	435 855	22	6 888 741	47 205	187	57 101 176	5,8 %	996 374
Valtakunnallinen	96	18 521 183	1 067 218	121	55 936 832	3 183 034				217	74 458 015	7,6 %	4 250 253
Kaikki yhteensä	2 127	414 020 263	54 026 137	752	254 602 439	11 206 243	843	311 340 987	33 918 322	3 722	979 963 689	100,0 %	99 150 702
IP	846	216 147 693	33 021 810	273	97 364 358	4 999 632	477	203 688 758	26 900 732	1 596	517 200 809	52,8 %	64 922 174
ELSA	1 117	160 498 109	19 423 795	261	69 942 092	2 587 722	344	100 763 488	6 970 385	1 722	331 203 689	33,8 %	28 981 901

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Valtuudet ja määrärahat

Ajankohtaista myöntämisvaltuuksiin liittyvää:

Rahoitussuunnitelmat

- Vuoden 2025 alueellisen rahoitussuunnitelmaohjeistuksen valmistelu TEM:ssä alkamassa > ohje kesäkuussa
- Alueellisten rahoitussuunnitelmien 2025 ja 2026 EAKR-, ESR+- ja JTF-rahoitusta koskevien esitysten palautus **31.10.2024** mennessä

Huomioitavaa

- Rahoituspäätösten valmistelussa tulee huomioida komission edellyttämän N+3 –säännön noudattaminen. Sen mukaan esimerkiksi ohjelma-asiakirjan taulukon 10 mukaiset vuoden 2022 rahoitusosuudet tulee olla täysimääräisesti maksettu vuoden 2025 loppuun mennessä.
- Maakunnissa tulee vuoden mittaan seurata valtuuden käyttötilannetta eri viranomaisissa sekä tarvittaessa tehdä valtuussiirtoja maakuntien sisällä (välittävien toimielinten välisissä siirroissa tehdään palautuspäätös TEM:iin, jossa valtuudet siirretään edelleen toiselle välittävälle toimielimelle).
 - **HUOM maakuntakohtaisten tuotos- ja tulostavoitteiden asettaminen**

Ajankohtaista maakuntien liittojen määrärahoihin liittyvää:

- Uudet määrärahatarvearviot pyydetään rahoitussuunnitelmaohjeistuksen yhteydessä; palautus **31.8.2024** mennessä
- Maksusarviota tulevien vuosien määrärahairrotusten suunnittelua varten tarkistetaan lähtökohtaisesti vuosittain
- Maksuäärärahaa voidaan irrottaa maakuntien liitoille tarpeen vaatiessa myös muussa kuin vuosisuunnitelman mukaisessa aikataulussa
- TEM seuraa maksatusten etenemistä EURA 2021 –tietojärjestelmässä ja irrottaa määrärahaa ennakoivasti maksatusten etenemisen pohjalta

Muistutuksena: Maakuntien liitot merkitsevät EURA 2021 –tietojärjestelmään jokaisen tuen saajalle tehtävän maksun, myös mahdollisen ennakkomaksun, jälkeen todellisen maksupäivän ajantasaisesti. EURA 2021 –tietojärjestelmä lähettää myös muistutuksia maksupäivätiedon kirjaamisesta.

Hankehakemukset ja hankkeet

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Hankkeet 2.5.2024 (Lähde: Eura2021, raportti 3)

Tuen saajan organisaatiotyyppi	Hankkeita	Suunnit. julkinen rahoitus, €	Kustannusmalli	Hankkeita	Suunnit. julkinen rahoitus, €
Ammattikorkeakoulu	703	209 548 363			554 522
Pieni yritys	758	143 507 484	Flat rate 40 % kehittäminen	1944274	219 641
Kunta	301	132 960 446	Flat rate 1,5 % investointi	499337	109 198
Yliopisto	382	113 153 833	Flat rate 7 % kehittäminen ja Flat rate 1,5 % investointi	358954	107 309
Keskisuuri yritys	188	71 800 043	Flat rate 7 % kehittäminen	777356	9 196
Mikroyritys	576	50 534 872	Flat rate 7 %, vähävaraisten aineellisen avun hanke	5378	8 160
Valtion viranomainen	54	37 764 355			
Kuntayhtymä	116	33 720 122			
Muu julkisoikeudellinen oikeushenkilö	107	32 790 779	Kertakorvaus kehittäminen	233888	
Ammatillinen oppilaitos	124	30 299 979	Kaikki yhteensä	3816187	1 008 029
Tutkimuslaitos	103	30 010 063			
Muu yksityisoikeudellinen oikeushenkilö	105	29 867 329			
Muu järjestö tai yhdistys	113	29 535 046			
Kansalaisjärjestö	76	28 577 128			
Säätiö	85	22 747 004			
Suuryritys	3	4 987 677			
Seurakunta	9	4 131 852			
Muu oppilaitos	13	2 092 812			
Kaikki yhteensä	3816	1 008 029 187			

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Ohjelman 10 käytetyintä tukitoimen alaa

(Lähde: rakennerahastot.fi/tiepa, 2.5.2024) HUOM taulukossa tarkastelussa 10 käytetyintä, mutta yhteensä rivillä ohjelman kaikki tukitoimen alat

Summa / Suunniteltu julkinen rahoitus	Sarakeotsikot				
	Riviotsikot	JTF	ESR+	EAKR	Kaikki yhteensä
021 Pk-yritysten kehittäminen ja kansainvälistyminen, mukaan lukien tuotannolliset investoinnit	117 966 804		99 347 024	217 313 828	22 %
029 Tutkimus- ja innovointiprosessit, yritysten, tutkimuskeskusten ja yliopistojen välinen teknologian siirto ja yhteistyö, jossa keskitytään vähähiiliseen talouteen sekä kykyyn selviytyä ilmastonmuutoksesta ja sopeutua siihen	60 084 757		53 583 094	113 667 851	11 %
012 Tutkimus ja innovointi julkisissa tutkimuskeskuksissa, korkeakouluissa ja osaamiskeskuksissa, myös verkottuminen (teollinen tutkimus, kokeellinen kehittäminen, toteutettavuustutkimukset)	43 316 087		36 782 350	80 098 437	8 %
134 Toimenpiteet työmarkkinoille pääsyn parantamiseksi	2 259 417	49 017 555		51 276 972	5 %
146 Tuki työntekijöiden, yritysten ja yrittäjien sopeutumiseksi muutoksiin	8 490 724	38 775 228		47 265 952	5 %
075 Tuki pk-yritysten ympäristöystävällisille tuotantoprosesseille ja resurssitehokkuudelle	14 269 447		22 283 488	36 552 935	4 %
020 Pk-yritysten liiketoiminta-infrastruktuuri (myös teollisuusalueet)	36 273 967		172 107	36 446 074	4 %
152 Toimenpiteet, joilla edistetään yhtäläisiä mahdollisuuksia ja aktiivista osallistumista yhteiskunnan toimintaan		32 444 164		32 444 164	3 %
026 Tuki innovaatioklustereille, myös yritysten, tutkimusorganisaatioiden ja viranomaisten välisille innovaatioklustereille, ja yritysverkostot, jotka hyödyttävät pääasiassa pk-yrityksiä.	5 974 773		25 939 926	31 914 699	3 %
153 Keinot heikommassa asemassa olevien henkilöiden yhteiskuntaan integroimiseksi ja uudelleen työllistämiseksi		22 891 325		22 891 325	2 %
Kaikki yhteensä	327 505 128	259 078 675	421 445 384	1 008 029 187	

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Kiitos!

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

CAP-27 ja maaseutuohjelma 2014-2022 tilannekatsaus

Marianne Selkänaho

Maa- ja metsätalousministeriö, maaseudun
kehittämisyksikkö / Ruokaosasto

Maatalouden ja maaseudun kokonaisrahoitus vuosina 2023–2027 1/2

- Suomen CAP-suunnitelman 2023–2027 julkinen rahoitus on yhteensä 10,28 miljardia euroa.
- Rahoitus muodostuu EU:n maataloustukirahaston ja maaseuturahaston rahoitusosuuksista sekä kansallisesta rahoitusosuudesta.
- Lisäksi yksityisen rahoituksen osuuden arvioidaan olevan noin 2 miljardia euroa.

Maatalouden ja maaseudun kokonaisrahoitus vuosina 2023–2027 2/2

- **Maatalouden suorat tuet: 2 613 miljoonaa euroa**
 - Tuotantosidonnaiset tuet: 512 miljoonaa euroa
 - Ekojärjestelmät: 431 miljoonaa euroa
 - Nuoret viljelijät: 65 miljoonaa euroa
 - Muut kohteet (tuotannosta irrotettuja): 1 604 miljoonaa euroa.
- Maatalouden kansalliset tuet: 1 750 miljoonaa euroa.
- **Sektoritoimet: 24,9 miljoonaa euroa**
 - Tuottajaorganisaatiot: 23 miljoonaa euroa
 - Mehiläishoitoalan toimenpiteet 1,9 miljoonaa euroa

- **Maaseudun kehittämisen rahoitus (Manner-Suomi): 5 846 miljoonaa euroa.**
 - Luonnonhaittakorvaus: 2 483 miljoonaa euroa
 - Ympäristökorvaukset ja ei-tuotannolliset investoinnit: 1 013 miljoonaa euroa
 - Luonnonmukainen tuotanto: 381 miljoonaa euroa
 - Eläinten hyvinvointikorvaukset: 370 miljoonaa euroa
 - Maatalouden investoinnit ja aloitustuet: 681 miljoonaa euroa
 - Yritysrahoitus ja maaseudun hankerahoitus: 521 miljoonaa euroa
 - Osaaminen, innovaatiot ja digitalisaatio: 295 miljoonaa euroa
 - Tekninen apu: 102 miljoonaa euroa.
- **Maaseudun kehittämisen rahoitus (Ahvenanmaa): 42 miljoonaa euroa**
 - [Lue lisää Ahvenanmaan rahoituksesta](#)

Follow-up of the 2023 APR - financial implementation

- **Maaseuturahasto / EAFRD 31.3.2024:**
 - Mainland: paid (total public) 369 456 056 € (9 %); committed 1 610 288 460 € (40 %)
 - Åland Island: paid (total public) 3 301 806 € (9 %); committed 12 958 048 € (37 %)
- **Maatalousrahasto / EAGF 3.4.2024**
 - Paid 394 988 729 € (76 % of the indicative financial allocation 519 349 680 €).

CAP-suunnitelman tilanne

- Uudistusten ensimmäiset toteuttamisvuodet ovat aina olleet haasteellisia.
- Vaikeusastetta lisää se, että molemmat pilarit ovat ensimmäistä kertaa samassa suunnitelmassa ja sekä Manner - että Ahvenanmaa yhdessä CAP-suunnitelmassa.
- Toimeenpano on käynnistynyt hyvin varainhoitovuonna 2024.
- Toteutuksen ytimessä ovat sähköiset tietojärjestelmät, jotka varmistavat prosessin oikeellisuuden ja luotettavuuden sekä palvelevat asiakkaitamme

Maaseutuverkosto (CAP-verkosto)

- Maaseutuverkosto koostuu paikallisista, alueellisista ja valtakunnallisista toteuttajista.
- Maaseutuverkoston tehtävänä on Manner-Suomen ja Ahvenanmaan CAP-suunnitelman mahdollisuuksien ja tulosten esille tuominen. Tämä tehdään **viestinnän ja koulutuksen keinoin, levittämällä hyviä esimerkkejä sekä kasvattamalla yhteistyötä ja verkostoja kansallisesti ja kansainvälisesti.**
- www.maaseutuverkosto.fi -verkostoalusta uutena työkaluna verkostoitumisen ja tiedonkulun vahvistajana
- <https://www.maaseutu.fi/maaseutuverkosto>

Kansallisesti koordinoitavat teemat on koottu seuraavien otsikoiden alle

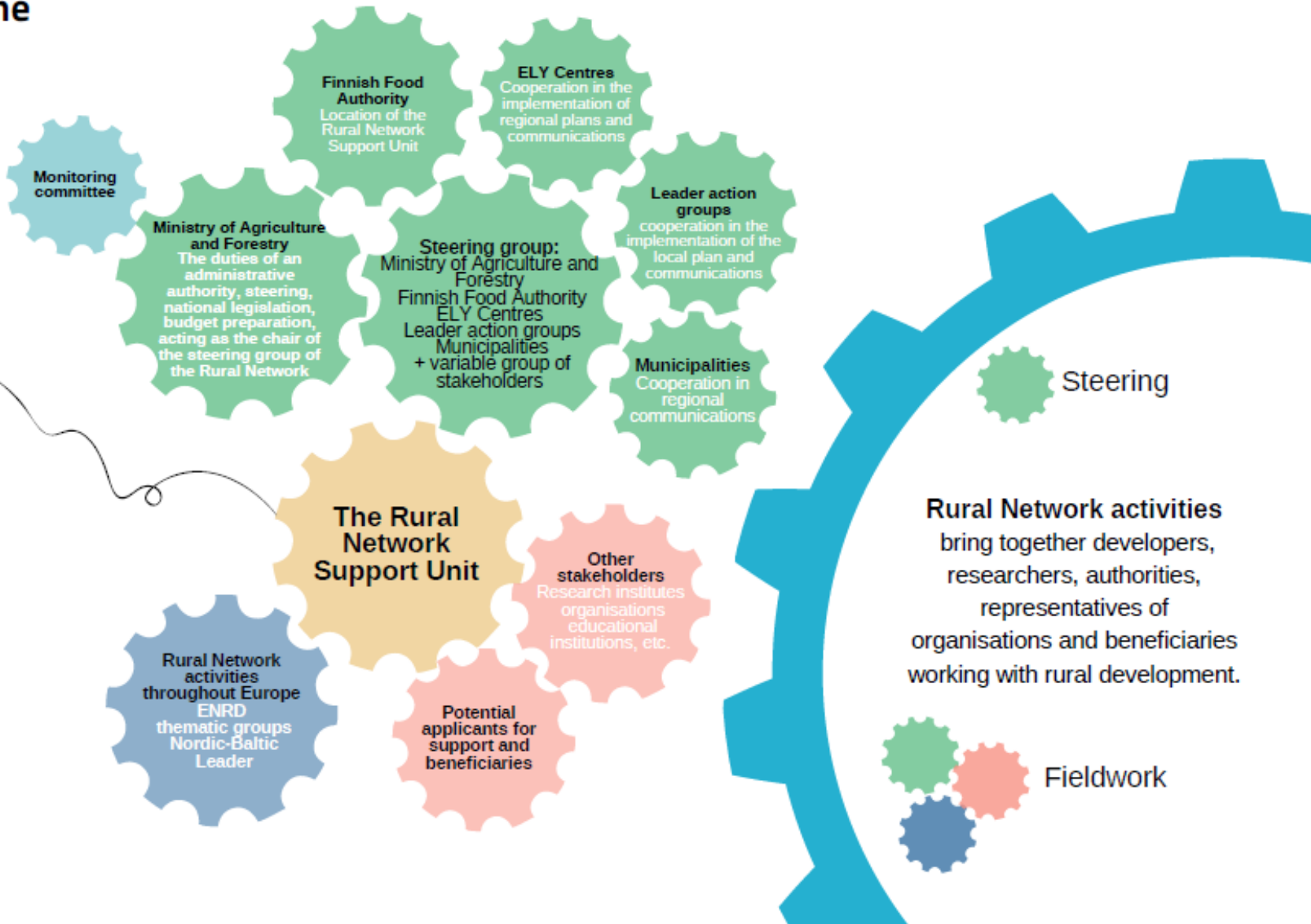

- Ahvenanmaan verkostotoiminnan ja **ruotsinkielisten** sidosryhmät
- **Ilmasto- ja ympäristöteema**
- **Innovaatioiden edistäminen** ja **EIP**-aktivointi ja muu innovaatioyhteistyö + AKIS-kokonaisuus, ml. agrihub-yhteistyö.
- **Leader**-kokonaisuus
- Lähiruokapäivä
- Maaseudun nuoret
- **Maatalousteema**, CAP-ykköspilarin aktivointi- ja verkostoitumistoimet
- **Maaseudun kehittäminen**: yritystoiminnan ja kehittämishanketoiminnan koordinointi
- Saamenkielisten verkostotoiminta
- Älykäs kylä, **maaseudun digitalisaatio**

The role and steering of the national Rural Network

Activities of the Rural Network Support Unit

- communications
- networking
- facilitating training and cooperation events
- compiling project examples, facilitating thematic and analytical exchange
- networking activities for advisors and innovation support services
- sharing monitoring and evaluation results
- searching for partners in interregional and international cooperation
- participating in the activities of the European Network for Rural Development

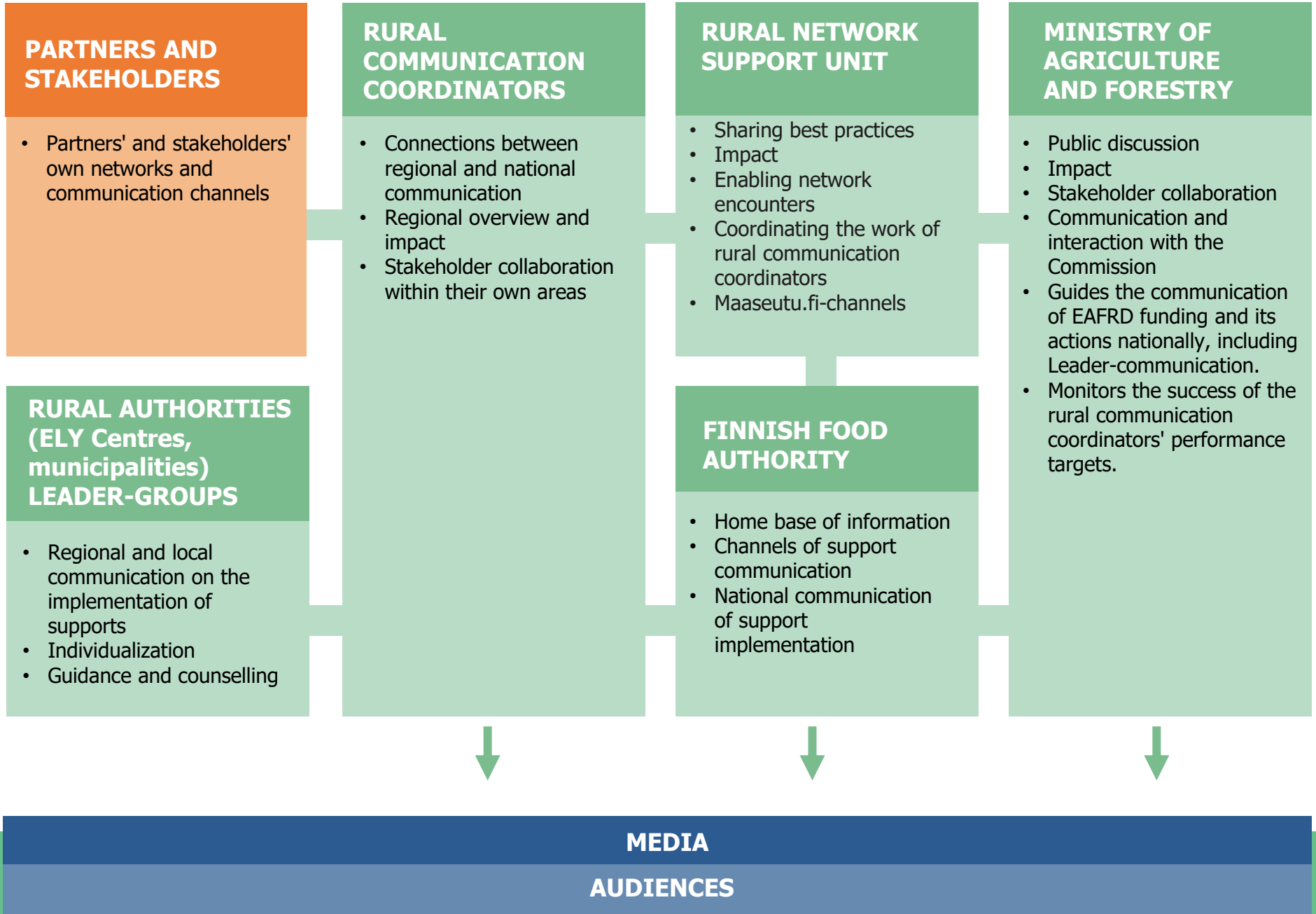

 The European Agricultural Fund for Rural Development: Europe investing in rural areas

Responsibilities and roles of CAP-communication in Finland

APPLICANTS FOR SUPPORT AND RECIPIENTS OF SUPPORT

Maaseudun yritys- ja hankerahoituksella on monipuolinen ja laaja sisältö

- Rahoitus painottuu harvaan asutulle ja ydinmaaseudulle
- Rahoituksella
 - Monipuolistetaan ja kehitetään maaseudun elinkeinoja ja maaseutuyhteisöjä
 - Saadaan uusia yrittäjiä maaseutuelinkeinoihin
 - Kehitetään suomalaista ruokajärjestelmää
 - Vastataan myös akuutteihin kriiseihin (esim. kotoutumishankkeet, Välitä viljelijästä, Mallu kylille)
 - Rahoitus on myös maatalouden kehittämisen lähde: rahoitus on alkutuotannon ja maataloustuotteiden jalostamisen tki-rahoitusta, joka ei ole korvattavissa millään muulla rahoituksella. Muiden tukijärjestelmien kautta ei voida tukea maataloustuotteiden jalostusta lainkaan
- Tavoitteena
 - **Maaseudun elinkeinojen monipuolistaminen**
 - **Ihmisten kokeman hyvinvoinnin lisääminen**

Edellisen rahoituskauden tuloksia

Maaseudun yritys- ja hankerahoitus

Tilanne 31.12.2023

Perustuu Ruokaviraston kokoamiin tietoihin Hyrrästä

Rahoitus on innovaatioiden ja kasvun lähde

- Yritysrahoituksesta 60 % kohdistuu **harvaan asutulle ja ydinmaaseudulle**. Tutkimuksen mukaan rahoitusta saaneet yritykset saavat aikaan työpaikkoja myös niissä alueen yrityksissä, jotka eivät ole saaneet rahoitusta. Yritykset hankintaketjuineen tuovat **verotuloja** alueelle.
- Yritystoiminnan 400 miljoonan euron rahoituksella saatiin aikaan noin **1,6 miljardin euron** kokonaisinvestoinnit kauden aikana maaseudulla.
- Perustettiin lähes **6 200 yritystä** tai olemassa olevat yritykset kehittivät toimintaansa.
- Uusia **työpaikkoja** syntyi yli **13 000 kpl.**

Vahvistettu hyvinvointia ja saavutettavuutta

Talkoita tehtiin yli 70 miljoonan euron edestä eli yli 3 miljoonaa tuntia.

Merkittävä hyvinvoinnin ja **liikunnallisen elämäntavan edistäjä**: Vuosina 2014–2021 maaseuturahoituksella on tuettu lähes 190 miljoonalla eurolla investointeja liikuntapaikkoihin, reitistöihin, yhteisiin tiloihin ja muihin alueen viihtyvyyttä parantaviin hankkeisiin.

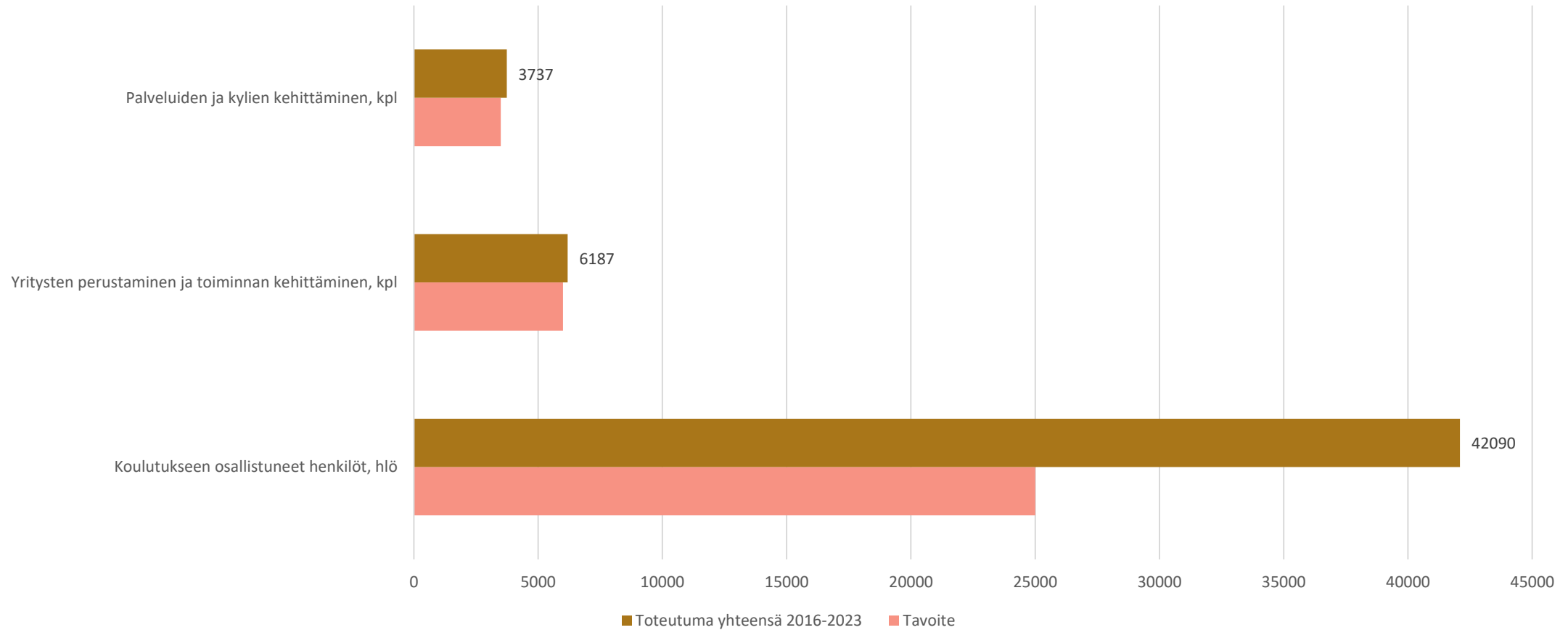
Rakennettiin yli 6 300 km huippunopeaa **laajakaistayhteyttä** (kyläverkkoja).

Uudistuva ja monipuolinen maaseutu parantaa myös Suomen **kokonaisturvallisuutta**

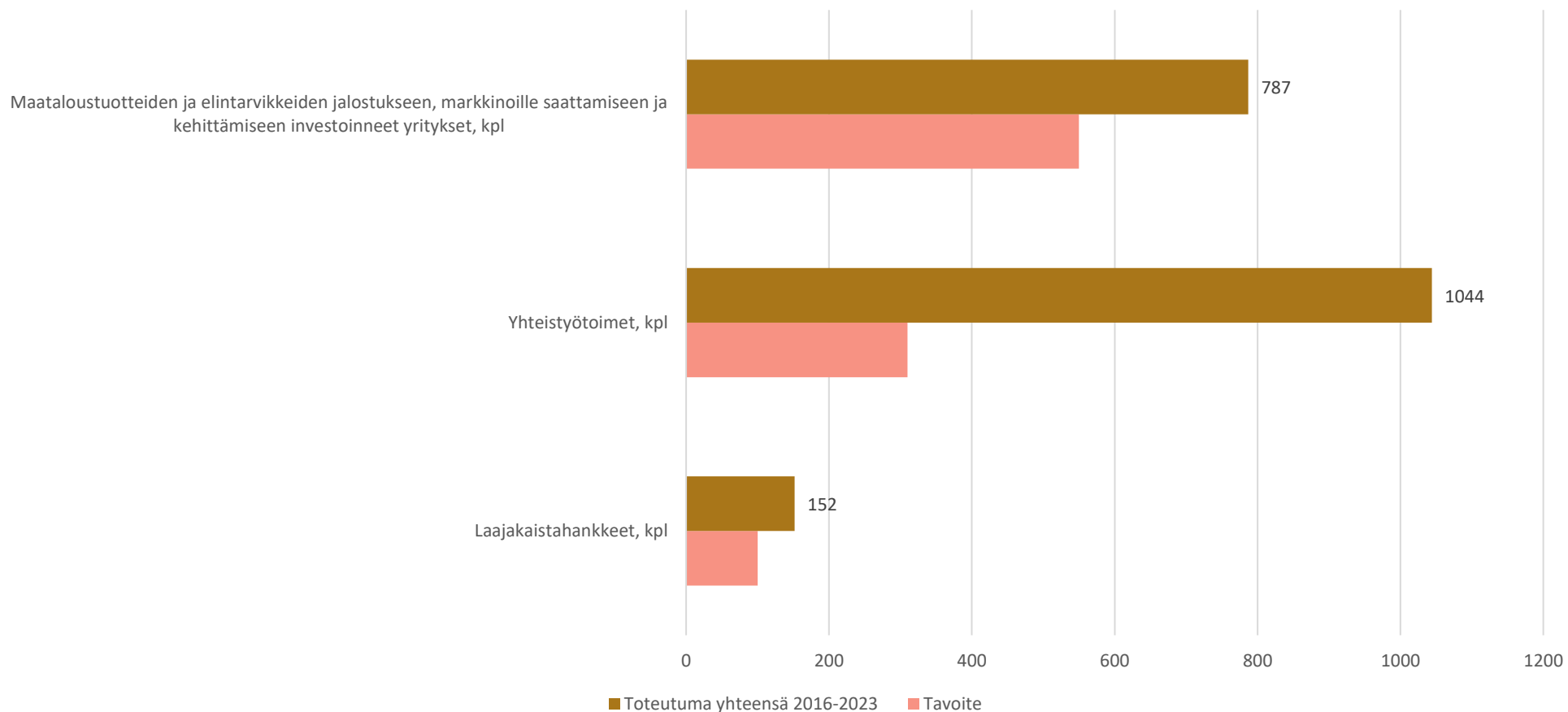
Vahvistettu osaamista ja perustettu yrityksiä

Maaseutuohjelman tavoitteiden toteutuma 2016-2023

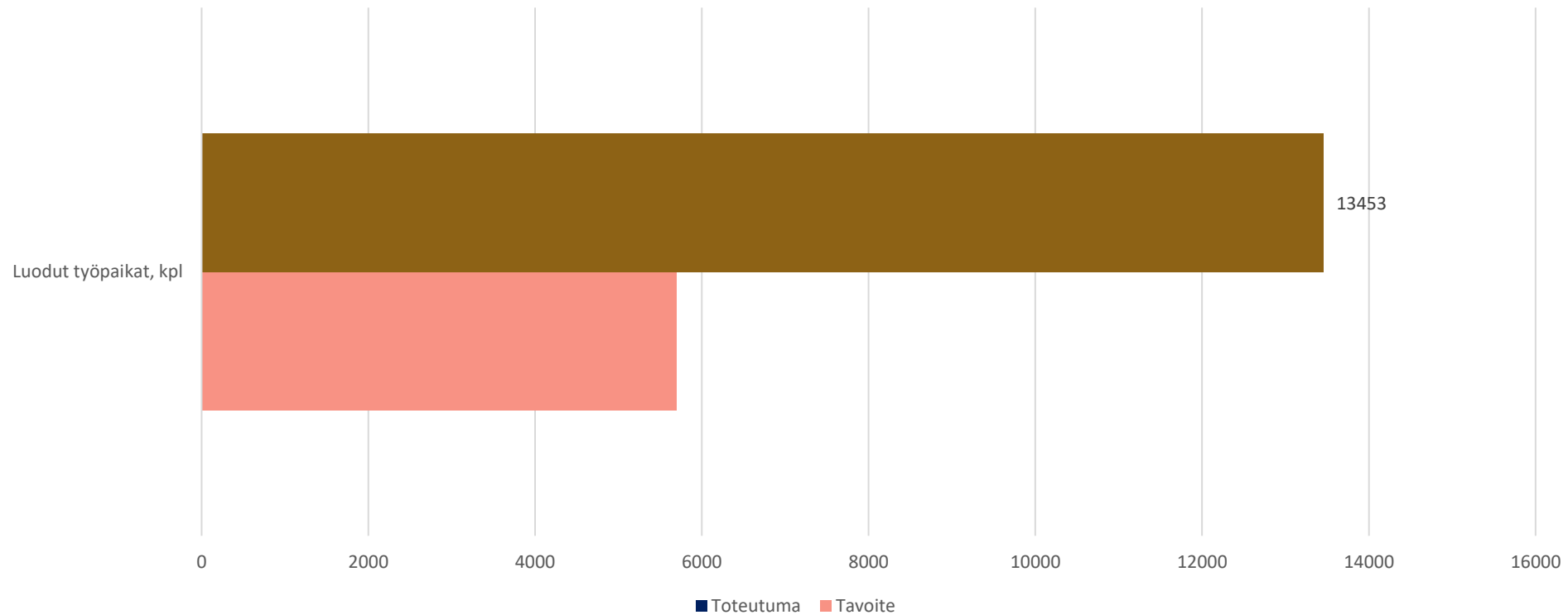
Jalostettu maataloustuotteita ja elintarvikkeita, rakennettu 6300 km laajakaistaa

Maaseutuohjelman tavoitteiden toteutuma 2016-2023, kpl

Luotu yli 13 000 työpaikkaa

Maaseutuohjelmassa 2014-2023 luodut työpaikat

maaseutu.fi

Euroopan unionin
osarahoittama